महालेखापरीक्षकको
पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

महावै गाउँपालिका
कालिकोट

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

महावै गाउँपालिका

कालिकोट

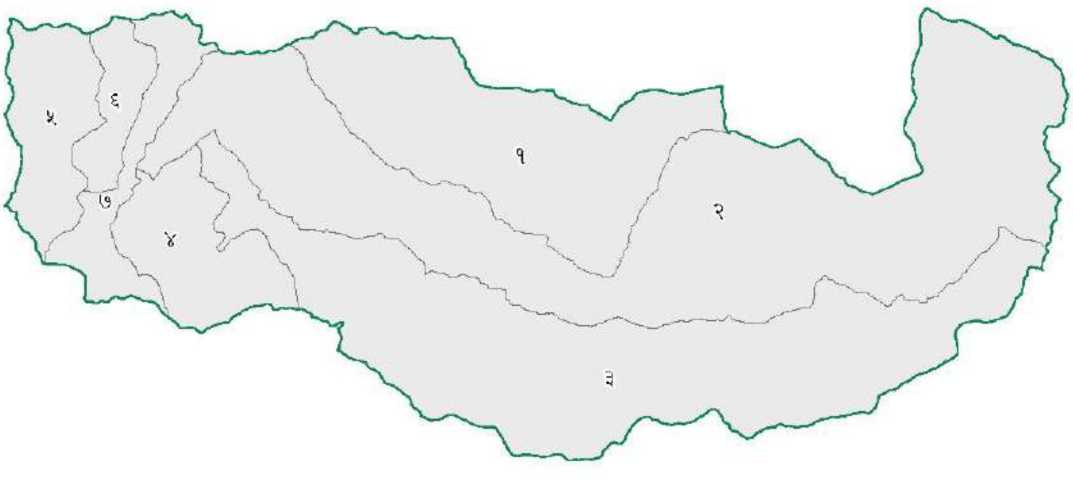

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

महावै गाउँपालिका

कालिकोट

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्स्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन पार्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
(कर्णाली प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७९।८०
च.नं. ७९

मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
महावै गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
कालिकोट ।

कैफियत सहितको राय

हामीले महावै गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू.४ करोड ३० लाख २६ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये त्यँहाबाट कुनै पनि प्रतिक्रिया उपलब्ध नभई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू.४ करोड ३० लाख २६ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू.१ करोड ६३ लाख ७९ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.१ करोड ४० लाख ७३ हजार र पेश्की रू.१ करोड २ लाख १६ हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्ष सम्म रु.९ करोड ६ लाख ३० हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु.१३ करोड ३६ लाख ५६ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(.........................)
नायब महालेखापरीक्षक

महावै गाउँपालिका, कालिकोट

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या			दफा संख्या			दफा संख्या			असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
७३	८१	४३०२६	०	०	०	७३	८१	४३०२६	२३५८	१४०७३	१६३७९	०	०	३०४५२	१०२१६

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फस्यौंट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
महावै गाउँपालिका कालिकोट	९०६३०	०	०	९०६३०	०	४३०२६	१३३६५६

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्षः २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : महावै गाउँपालिका, कालिकोट , महावै गाउँपालिका , कालिकोट

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	GANESHMAN SINGH	२०७६-६-२१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	MALIM RAWAT	२०७६-२-१५	हाल सम्म कार्यरत
		बेरुजु रकम	४३,०२५,८७७.७१

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		५६,८८,७१६	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	२२,२०,२९,०००	चालु खर्च	१९,३३,१०,५९०.०३
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,५९,५०,१४३	पूँजीगत खर्च	७,५१,६०,२१४.१९
राजश्व बाँडफाँट	४,८८,५६,८८८.१९	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	९,१९,८७,०१७.३६
आन्तरिक आय	८४,५५०		
अन्य आय	६,७८,९१,७३६.३६		
कुल आय	३६,४८,१२,३१७.५५	कुल खर्च	३६,०४,५७,८२१.५८
बाँकी मौज्दात		१,००,४३,२११.६६	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाँउपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाँउपालिका अन्तर्गत ७ वडा, ३८ सभा सदस्य, ३२२=७वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा करिब ८ हजार २३३ जनसंख्या रहेको छ ।	
२			**लेखापरीक्षण विधि** लेखापरीक्षणमा पेश भएको श्रेस्ता तथा आर्थिक कारोवारहरुको जोखिम विश्लेषण, लेखापरीक्षण नीति, मापदण्ड, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, व्यवसायिक लेखापरीक्षणका असल अभ्यासको आधारमा तयार गरीएको स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना, कार्यक्रम र लेखापरीक्षण विधि अनुसार नमूना छनौटको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा समय अभाव,स्रोत साधनको अपर्याप्तता लगायतको कारणले स्थलगत अवलोकन गर्न सकिएको छैन् । स्रेस्ता परीक्षणलाई मात्र लेखापरीक्षणको आधार मानिएको छ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षणको निश्कर्ष सहित प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोवार र वित्तीय विवरणको शुद्धताको जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ । उक्त आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराहरु उपर मिति २०७९।०६।०३ मा व्यवस्थापनसँग छलफल गरी कायम भएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार रहेका छन् ।	
३			**लेखापरीक्षण असुली**	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>लेखापरीक्षणको क्रममा गाउँपालिकाले संघिय सञ्चित कोषमा अनुदान फिर्ता गर्नुपर्ने रु.२४७५५२८१ तथा सामाजिक सुरक्षा फिर्ता रु.३७१९५०९ प्रदेश सरकारको अनुदान फिर्ता रकम रु.७४५५४१ तथा दाखिला गर्न बाकी कर दाखिला रु ९३७४८४ गरी जम्मा रु.३०१५७८१५ असुल भएको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४</td><td></td><td></td><td>
स्थानीय सञ्चितकोष

आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसावको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छः
गाउँपालिकालाई एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गिकरण २०७४ स्वीकृत भएको, नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NEPSAS) बमोजिमका फारामहरु सहितको प्राप्ति र भूक्तानीको एकीकृत बार्षिक प्रतिवेदन माग गरिएकोमा सो अनुसारको सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको यथार्थ एवं विस्तृत विवरण नखुलाई पेश हुन आएको गाउँपालिकाको यस बर्षको आय व्यय निम्नानुसार रहेको छ ।
<table>
<tr><th colspan="4">आय तर्फ</th><th colspan="4">व्यय तथा मौज्दात तर्फ</th></tr>
<tr><th>सि.नं.</th><th colspan="2">विवरण</th><th>रकम</th><th>सि.नं.</th><th colspan="2">विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>गत वर्षको जिम्मेवारी</td><td></td><td>५६८८७१६।००</td><td>१</td><td>चालु खर्च</td><td></td><td>१९३३१०५९०।०३</td></tr>
<tr><td></td><td>क) नगद</td><td>०।००</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक,समानीकरण, राजस्व वाडफाड संघ ससर्त समेत</td><td>१७९९९५५१९।३</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>ख) बैंक</td><td>५६८८७१६।००</td><td></td><td></td><td>विशेष अनुदान</td><td>०।००</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>समपुरक अनुदान</td><td>०।००</td><td></td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

					सशर्त अनुदान संघ	०।००	
					सशर्त प्रदेश	१३३१५०७१।००	
२	**राजश्व(आन्तरिक आय) राजश्व बाँडफाँड**		४८९४१४३८।१९				
	क) कर राजश्व	८४५५०।००		२	**पुँजीगत खर्च**		७५१६०२१४।१९
	ख) राजश्व बाँडफाँड	४८६४१२७२।१९			आन्तरिक,समानीकरण, राजस्व वाडफाड संघ	७०३६९१४२।१९	
	ग) राजस्व वाडफाड प्रदेश	२१५६१६।००			विशेष अनुदान	३८९७७६१।००	
					समपुरक अनुदान	८९३३११।००	
३	**वित्तीय हस्तान्तरण (संघीय सरकार)**		२२२०२९०००।००		सशर्त अनुदान संघ	०।००	
	क) समानीकरण अनुदान	७६८०००००।००			सशर्त प्रदेश	०।००	
	ख) सशर्त अनुदान	१४३११६०००।००					
	ग) विशेष अनुदान	२११३०००।००					
	घ) समपुरक अनुदान	ण।णण		३	**वित्तीय व्यवस्था**		२९२२०३३१।००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(see table below)	

					सासु फिर्ता	३७१९५०९।००	
४	**वित्तीय हस्तान्तरण (प्रदेश सरकार)**		**२५९५०१४३।००**		अनुदान फिर्ता संघ	२४७५५२८१।००	
	क) समानीकरण अनुदान	७८४४०००।००			अनुदान फिर्ता प्रदेश	७४५५४१।००	
	ख) सशर्त अनुदान	१३३१५०७१।००					
	ग) विशेष अनुदान	३८९७७६१।००		४	**लगानी**		**णाण**
	घ) समपुरक अनुदान	८९३३११।००			ऋण लगानी	०.००	
					शेयर लगानी	०.००	
५	**वित्तीय हस्तान्तरण (अन्तर स्थानीय तह)**		ण।ण				
				५	**विभिन्न कोषको खर्च**		**०।००**
६	**अन्तर सरकारी अख्तियारी**		**६७२३१७३६।३६**		प्रकोप व्यवस्थापन कोष	०।००	
	सुख्यमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम	१३९०७४१५।३६			चालु खर्च बढी चालु खर्चमा समावेश	९१००७२८।००	
	मूख्यमन्त्रि रोजगार प्रोत्साहन कार्यक्रम	०।००		६	**धरौटी फिर्ता/सदरस्याहा**		**०।००**
	३३६००१०२३ गरीवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम	०।००			फिर्ता	०।००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

	सामाजिक विकास कार्यक्रम	१४७२४५०।००					
	प्रदेश पूर्वाधार कार्यक्रम	२४८४८५५।००		७	**अन्तर सरकारी अख्तियारी**		**६२७६६६८६।३६**
	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	४९३६७०१६।००			अन्तर सरकारी अख्तियारी	६२७६६६८६।३६	
७	**विभिन्न कोष तर्फको आय**		**६६००००।००**	८	**मौज्दात**		**१००४३२११।६६**
	धरौटी	६६००००।००			**क) सञ्चित कोष फिर्ता पछी**	९३८३२११।६६	
	विविध खर्च खाता	०।००			**ख) धरौटी**	६६००००।००	
	गरीवी निवारण कोष	०।००			**ग) विविध कोष**		
	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	०।००			**घ) राजस्व वाडफाड** **ङ) फिर्ता गर्ने रकम**		
	जम्मा		**३७०५०१०३३।५५**		**जम्मा**		**३७०५०१०३३।५५**

५			**वित्तीय विवरण विश्लेषणः**	
५.१			**वित्तीय विवरणः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन १ गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राखुपर्दछ । सोही	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			ऐनको दफा ६९ मा तोकीए अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन् • स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषवाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन । • लेखापरीक्षणका क्रममा बैंक नगदी किताब तथा पेश्की खाता अद्यावधिक नरहेको कारण स्थानीय तहले पेश गरेको आय—व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा दफा ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । • स्थानीय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरुपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलब्ध गराएको स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) मा पालिकाको सम्पुर्ण आर्थिक कारोबारको अभिलेख गरेको पाईएन । त्यसैले तोके बमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी पालिकाले आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	
५.२			**सुत्रको बैक नगदी विवरण र एकिकृत वित्तीय विवरणको वैक नगदी विवरणमा भिन्नताः** पालिकाको सुत्र बाट देखिएको म.ले.प.फा.न २७२ तथा २७५ बमोजिम बैक मौज्दात बाकी जम्मा रु.१०६६५५९४३।०७ देखिन्छ भने सुत्रमा राजस्व वाडफाड तथा आन्तरिक आय वापतको रकम रु.३८६१५८४।३७ तथा गत वर्षको अल्या रु.५६८८७१६।०० एवं संघिय सरकार वाट प्राप्त अनुदान रु.२५५४६००।०० (निकासा बमोजिम आम्दानी नदेखिएको) आम्दानी बाध्न छुटेकोले वास्तविक वैक मौज्दात बाकी रु.११८७६०८४३।०७ हुने देखिन्छ । पालिकाले सुत्र बाहिर गरेको कारोवार रु.६६१४०३६४।९३ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदानलाई सञ्चितकोषमा दाखिला नगरी सिधै भुक्तानी दिएको रकम रु. १८८३३०५२।०० घटाउदा बैक मौज्दात रु.३३७८७४२६।१४ हुनुपर्नेमा स्रेस्ता एवं सञ्चित कोषको बैक बाकी जम्मा रु. ३८६०३५४२।६६ देखिन्छ । यसरी जम्मा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			रु.४८१६११६।५२ बैक मौज्दात बाकी स्रेस्तामा बढी देखिएको सो बमोजिम बैक स्टेटमेन्ट विवरण समेत भिडान भएकोले पालिकाले सुत्र तथा वास्तविक बैक मौज्दात बिचको भिन्नतालाई हिसाब मिलान गर्नुपर्दछ ।	
६			**सम्पत्ति हस्तान्तरण तथा अभिलेखः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरु समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ ।यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार गरेको छैन।यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउने र हिनामिना हुन सक्ने हुँदा हस्तान्तरण भइ वा खरिद गरि प्राप्त मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्याबधिक गर्नुपर्दछ ।	
७			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु देहाय वमोजिम रहेका छन । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार ऐनको दफा ११२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्ना सदस्य तथा कर्मचारीका लागि आचारसंहिता बनाइ लागु गर्ने व्यवस्था भएकोमा आचारसहिता तयार गरेको छैन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको अनुसुची 14 वमोजिमको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• पालिकाले पेश्की खाता, कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको छैन ।यस वर्ष संचालित योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन। • कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन । • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक गरेको पाईएन । • मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६ मा कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई दिनुपर्नेमा आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टीडिएस नगरेको । • कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको । • कुनै रकम भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता, पेश्की खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी सम्बन्धित नियकायमा दर्ता गरेको पाइएन ।यसाट समितिको निरन्तरता कायम नहुने र निर्मित संरचानाहरुको नियमित मर्मत संभारमा अपनतत्व समेत नरहने भएकोले ऐनको व्यावस्था पालना हुनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय—व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा भएको पाईएन। • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली २०६५ को दफा १४ र १९ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • आर्थिक कार्यबिधी तथा बित्तीय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियम ३० आर्थिक बर्ष समाप्त हुनुभन्दा सात दिन अगावै खर्च लेखा अद्यावधिक गरी भुक्तानी बन्द गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा यस कार्यालयले अन्तिम दिन सम्म पनि भुक्तानी दिएको पाइयो ।यस्ता कार्य बन्द गर्नु पर्दछ । • दिगो बिकास योजना २०१५-३० लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकी मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन । • यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समितिको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख राखि नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा समाहित भएका साबिकका गाउँ बिकास समितको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख अध्यावधिक गरेको पाइएन ।पालिकाले पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख व्यवस्थित गर्नुपर्दछ । • कर्मचारीको कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । • वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार नगरेको र शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एबं कार्ययोजना तयार गरेको देखिएन। तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।	
८			**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी प्रदानः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ म स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री मनराज शाही २०७८।४।१० मा रु ३० करोड ९९ लाख ५१ हजार ६ सय १६ को बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७८।५।०८ मा पारित भएको छ ।पालिकाका अध्यक्षले २०७८।५।१३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई अख्तियारी प्रदान गरेको भएतापनि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले शाखा तथा वडा कार्यालयलाइ अख्तियारी प्रदान गरेको छैन ।	
९			**श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समितिको गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमालगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालनामा सम्बन्धित पदाधिकारीको ध्यान जानुपर्दछ ।	
१०			**बजेट सीमा निर्धारण समितिः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) मा पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठन गर्ने र समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था छ । बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण गर्नुका साथै आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले राजस्व परामर्श समिति र बजेट सिमा निर्धारण समिति गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमालगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालनामा सम्बन्धित पदाधिकारीको ध्यान जानुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>११</td><td></td><td></td><td>बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्य.क्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रम बिच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको ब्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१२</td><td></td><td></td><td>चौमासिक पूँजीगत खर्चः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ को उपदफा ३ अनुसार प्रमुख प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले गाँउपालिका कोषवाट खर्च भएको रकमको चौमासिक प्रगति त्यस्तो अवधि समाप्त भएको १५ दिनभित्र कार्यपालिकाको वैठकमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार पहिलो चौमासिकमा ११।१६, दोश्रो चौमासिकमा २८।३४ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा ६०।५१ प्रतिशत रहेको छ ।तेश्रो चौमासिकको पनि असार महिनामा मात्र कुल खर्चको २६।४३ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसरी वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

<table>
<tr><th rowspan="2">क.स.स</th><th rowspan="2">बजेट उपशिर्षक</th><th rowspan="2">कुल खर्च</th><th colspan="4">चौमासिक खर्च</th></tr>
<tr><th>प्रथम चौमासिक</th><th>दोस्रो चौमासिक</th><th>तेश्रो चौमासिक</th><th>आषाढ महिना</th></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td>चालु खर्च</td><td>१७९९९५५१९।००</td><td>२६७६५१३५</td><td>५८९९६९०२।६०</td><td>९४२३३४८१।७४</td><td>४३८२८४१५।७४</td></tr>
<tr><td></td><td>पूँजिगत</td><td>७०३६९१४२।००</td><td>११७१२९०</td><td>११९४७२५०।००</td><td>५७२५०६०२।१९</td><td>२२३३३८६९।१९</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>२५०३६४६६२।००</td><td>२७९३६४२५</td><td>७०९४४१५२।६</td><td>१५१४८४०८३।९०</td><td>६६१६२२८४।९३</td></tr>
<tr><td></td><td>प्रतिशत</td><td>०।००</td><td>११।१६</td><td>२८।३४</td><td>६०।५१</td><td>२६।४३</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१३</td><td></td><td></td><td>
क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थितिः

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th rowspan="2">क.स</th><th rowspan="2">क्षेत्र</th><th rowspan="2">बजेट</th><th rowspan="2">खर्च</th><th>खर्च प्रतिशत</th></tr>
<tr><th>जम्मा खर्चको तुलनामा</th></tr>
<tr><td>१</td><td>आर्थिक विकास</td><td>१९०५००००</td><td>१९०५००००</td><td>६।१५</td></tr>
<tr><td>२</td><td>पूर्वाधार विकास</td><td>७७२३४०८६</td><td>५२४७८७८९</td><td>१६।९४</td></tr>
<tr><td>३</td><td>सामाजिक विकास</td><td>१६५६११०००</td><td>१६५६११०००</td><td>५३।४५</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>४</td><td>बातावरण तथा विकास</td><td>०।००</td><td>०।००</td><td></td></tr>
<tr><td>५</td><td>संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन</td><td>१७०००००</td><td>१७०००००</td><td>०।५५</td></tr>
<tr><td>६</td><td>अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक</td><td>७१०१७५३०</td><td>७१०१७५३०</td><td>२२।९१</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>३३४६१२६१६</td><td>३०९८५७३१९</td><td>१००</td></tr>
</table>
उपरोक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ५४।३७ प्रतिशत र संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासनमा सबै भन्दा कम ०।३६ प्रतिशत रहेको छ ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>१४</td><td></td><td></td><td>खरिद गुरुयोजना तथा बार्षिक खरिद योजनाः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ मा वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना र नियम ८ मा बार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले वार्षिक रु. ८ करोड ६७ लाख ६१ हजार ४ सय १२ पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ ।पालिकाले बार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना बनाएको पाइएन ।यसबाट सार्वजनिक खरिद मितव्ययी नहुने, बस्तु तथा सेवा तोकिएको समयमै प्राप्त नहुने र योजना समयमै सम्पन्न नहुन सक्ने जोखिम रहने हुँदा नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१५</td><td></td><td></td><td>खर्च बिश्लेषणः

पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तिरक आयबाट रु ८४ हजार ५५०, गत वर्षको अ ल्या रु ५६ लाख ८८ हजार ७१६, अन्तर सरकारी अख्तियारीतर्फ रु. ६ करोड ७२ लाख ३१ हजार ७३६, राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु. ३० करोड ६३ लाख ०४ हजार ७८३ समेत गरी रु ३७ करोड ९२ लाख ९ हजार ७८५५ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु. २३ करोड ९२ लाख ५० हजार ७०० र पूँजिगत तर्फ रु. ८ करोड ६७ लाख ६१ हजार ४१२ समेत रु. ३२ करोड ६० लाख १२ हजार ११२ खर्च भएको छ</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			। खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ०=०२५ प्रतिशत रहेको छ । यसबर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु. ८८ लाख ६ हजार १९६ खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको १०४१५।३७ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ६४।०५ प्रतिशत चालु २३।२२ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाहरुले बिकास निर्माण कार्यक्रम संचालनमा न्युन खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढि खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिक रुपमा बिकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।	
१६			**लक्ष्य प्रगतिः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(३) अनुसार कार्यालयले चौमासिक र बार्षिक स्तरक प्रगती विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला तथा केन्द्रिय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा चौमासिक प्रगती विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा बार्षिक प्रगति तयार नगर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।	
१७			**प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापनः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ३३ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म करारसहित २३ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, जनस्वास्थ्य अधिकृत सहित १० पदहरु रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ । तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।	
१८			**स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कनः**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ । तथ्याङ्कवेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ पालिकाले अभिलेख ब्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१९			**वडा सचिवको पदपूर्तिः** पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपुर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम छ । रिक्त पदहरुको पदपूर्ति गर्नुपर्दछ । वडा संख्या: ७ — वडा सचिवको दरबन्दी: ७ — वडा सचिवको पदपूर्ति: ७ करारबाट पदपूर्ति भएको — रिक्त वडा सचिव: ७	
२०			**अवकाश कोष स्थापनाः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ९१ (१) मा स्थानीय तहका कर्मचारीको सेवा शर्त सम्बन्धि कानुन बमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित सुबिधा प्रदान गर्न एक अवकास कोष स्थापना गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले हाल सम्म अवकास कोषको व्यवस्था गरेको पाइएन । प्रचलित कानुनी व्यवस्था अनुसार कोष स्थापना गर्नेतर्फ सम्बद्ध पक्षको ध्यान जानु पर्दछ ।	

वडा संख्या	वडा सचिवको दरबन्दी	वडा सचिवको पदपूर्ति	रिक्त वडा सचिव
७	७	७ करारबाट पदपूर्ति भएको	७

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२१			**जिन्सी निरिक्षणः** आर्थिक कार्यबिधी तथा बित्तिय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियमन ९९ (१) मा कार्यालय प्रमुखले बर्षमा कम्तिमा एक पटक आफै वा मालसामान जिम्मा लिने कर्मचारी बाहेकका कर्मचारीको नेतृत्वमा समिति गठन गरी गराइ तोकिएको ढाँचामा जिन्सी निरिक्षण प्रतिबेदन लिइ सोको कार्यन्वयन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले जिन्सी निरिक्षण गरेको छैन । यसबाट पालीकाको जिन्सी सम्पत्तिको अवस्था यकीन गर्न सकिएन ।	
२२			**बिपद व्यवस्थापन कार्ययोजनाः** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा परिषद्/कार्यकारी/प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सबै पक्षको समन्वय र संलग्न गराउने, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने, प्रभावित क्षेत्रमा उद्दार र राहत व्यवस्था गर्ने, ऐन बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने, विपद् सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, विपद् घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागू गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले ऐन तथा नियमावलीमा तोकिएका कार्यहरू गरेको पाइएन । ऐन तथा नियमावलीको पालना गर्नु पर्दछ ।	
२३			**कानून र सञ्चालन स्थितिः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म ४ वटा ऐन, २ वटा नियमावली, ६ वटा कार्यविधि लगायत १२ वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>छ । साथै पालिकाले कानूनहरु निर्माण गरी सभा।कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेतापनि उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन् । तसर्थ उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२४</td><td></td><td></td><td>न्यायीक समितिः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । यो बर्ष कुनै पनि विवाद दर्ता नभएको पालिकाले जनाएको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२५</td><td></td><td></td><td>अनुदान फिर्ताः

संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक वाहेकका अनुदान वर्षान्तमा खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । एकिकृत वित्तीय विवरण बमोजिम २०७९ असार मसान्तमा संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारतर्फ देहाय बमोजिम अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेकोमा संघिय सरकारलाई फिर्ता गर्नुपर्ने रकम रु.२४७५५२८१ मिति २०७९।०६।०२ मा भौचर नं ३८३६६४७८ बाट तथा प्रदेश सरकारको रकम भौचर नं ३८३६५७०७ मिति २०७९।०६।०६ बाट फिर्ता गरेको छ । खर्च हुन नसकेको अनुदान असार मसान्तमै फिर्ता गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।
<table>
<tr><td>अनुदान</td><td>कुल प्राप्त रकम</td><td>खर्च रकम</td><td>बाँकी रकम</td></tr>
<tr><td colspan="4">संघ</td></tr>
<tr><td>सशर्त</td><td>१४३११६०००।००</td><td>११८३६०७१९।००</td><td>२४७५५२८१।००</td></tr>
<tr><td>विशेष</td><td>२११३०००।००</td><td>२११३०००।००</td><td>०।००</td></tr>
<tr><td colspan="4">प्रदेश</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>सशर्त</td><td>१३३१५०७१।००</td><td>१३३१५०७१।००</td><td>०।००</td></tr>
<tr><td>विशेष</td><td>३८९७७६१।००</td><td>३८९७७६१।००</td><td>०।००</td></tr>
<tr><td>समपुरक</td><td>८९३३११।००</td><td>८९३३११।००</td><td>०।००</td></tr>
<tr><td>अन्तरसरकारी अख्तियारी</td><td>१४७२४५०।००</td><td>७२६९०९।००</td><td>७४५५४१।००</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td></td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>२६</td><td></td><td></td><td>अनुदानको अनुगमनः

सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले कृषि, पशु, शिक्षामा अनुदान उपलव्ध गराएकोमा अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति समेत तय गरेको छैन । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक लेखापरीक्षणः

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा ३४ मा स्थानीय तहले लेखा तथा आर्थिक कारोवारको नियमितता मितव्ययिता कार्यदक्षता र प्रभवकारीताका आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्नु गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक कारोवारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गरेको छैन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>गुणस्तर सुनिश्चितताः</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>निर्माण कार्यमा प्रयोग गरिने निर्माण सामाग्रीको गुणस्तर सुनिश्चतताको लागि प्रयोगशाला परीक्षण (Lab test) गरिएको हुनु पर्दछ । निर्माण कार्यमा प्रयोग गरेका डण्डी, गिट्टी, सिमेन्ट र बालुवा लगायतका सामाग्रीको गुणस्तर परिक्षण गरेको छैन । उल्लिखित निर्माण सामाग्रीको Strength test कार्यालयले गराउन लगाएको पनि देखिएन ।निर्माण सम्पन्न पश्चातसमेत गुणस्तर परिक्षण गराएको नदेखिएकोले गुणस्तर सुनिश्चितता हुन सकेन ।निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामाग्रीको प्रयोगशाला परिक्षण गराई गुणस्तर सुनिश्चित गरिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td></td><td></td><td>आर्थिक सहायता तथा कार्यक्रमः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा संघिय सरकार बाट अनुदानको रुपमा प्राप्त रकम आर्थिक सहायता,चन्दा प्रोत्साहान लगायतको कार्यक्रममा वितरण गर्न नपाइने व्यवस्था छ । आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउदाँ गृहमन्त्रीको स्वीकृति लिनुपर्ने लगायतको व्यवस्था छ । पालिकाले संघिय सरकारबाट प्राप्त अनुदानलाई यसरी आर्थिक सहायता वितरण गर्ने कार्यमाथि नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
<table>
<tr><th>भौचर नं मिति</th><th>भुक्तानी पाउनेको नाम</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>२९८/२०७९।०३।२२</td><td>राजकुमार विष्ट</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>२९८/२०७९।०३।२२</td><td>रणविर थापा</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>२९७/२०७९।०३।२२</td><td>नरहरी शाही</td><td>१५०००।००</td><td>आर्थिक सहायता</td></tr>
<tr><td>२९६/२०७९।०३।२२</td><td>टोप बहादुर शाही</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>२९६/२०७९।०३।२२</td><td>दिप बहादुर शाही</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>२९६/२०७९।०३।२२</td><td>शारदा शाही</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>२९६/२०७९।०३।२२</td><td>सर्मिला शाही</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>३१०/२०७९।०३।२३</td><td>शेर बहादुर शाही</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>३४८/२०७९।०९।२८</td><td>विभिन्न व्यक्ति (२५००० को दरले)</td><td>१५००००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>३६०/२०७८।१२।२८</td><td>निरक सिहं</td><td>४५०००।००</td><td>आर्थिक सहायता</td></tr>
<tr><td>३६१/२०७६।०१।२४</td><td>नर ब सिहं</td><td>१२०००।००</td><td>आर्थिक सहायता</td></tr>
<tr><td>३६२/२०७९।०१।२४</td><td>वालकृष्ण सिहं</td><td>५००००।००</td><td>आर्थिक सहायता</td></tr>
<tr><td>३६५/२०७९।०१।२६</td><td>विभिन्न ९ जना २५००० को दरले</td><td>२२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>३६६/२०७९।१।२७</td><td>विभिन्न ३ जना २५००० को दरले</td><td>७५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>३७४/२०७९।०३।०६</td><td>धामिवडा झगडामा घाइते</td><td>२५०००।००</td><td>आर्थिक सहायता</td></tr>
<tr><td>४१५/२०७९।०३।०६</td><td>भिम बहादुर शाही</td><td>१०००००।००</td><td>आर्थिक सहायता</td></tr>
<tr><td>४३६/२०७९।०३।१०</td><td>नर बहादुर विष्ट</td><td>२५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>४३८/२०७९।०३।१०</td><td>विभिन्न ३ व्यक्ति</td><td>७५०००।००</td><td>किसान प्रोत्साहन कार्यक्रम</td></tr>
<tr><td>४६७/२०७९।०३।२४</td><td>विभिन्न व्यक्ति</td><td>१८००००।००</td><td>आर्थिक सहायता</td></tr>
<tr><td>५२९/२०७९।०३।१५</td><td>विभिन्न ३ व्यक्ति</td><td>४८०००।००</td><td>विदुर भत्ता</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table><tr><td>५३५/२०७९।०३।२५</td><td>लाल प्रसाद उपाध्याय र पूर्ण सुनार</td><td>४०००००।००</td><td>जेहेन्दार विद्यार्थि छात्रवृती</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td>३०</td><td></td><td></td><td>खाना तथा विविध खर्चः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष खाना तथा विविधतर्फ रु.३९२२११० खर्च गरेको छ । यस्ता अनुत्पादक खर्चमा कटौती गर्नु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td></td><td>नयाँ म.ले.प.फारामहरुको प्रयोगः

नेपालको संविधानको धारा २४१ ले नेपालको सरकारी लेखाको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकले गर्ने र यसरी लेखा परीक्षण गरिने लेखा सङ्घीय कानुनबमोजिम महालेखा परीक्षकले तोकेको ढाँचामा राखिने व्यवस्था छ । आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २५ ले लेखांकन गर्ने तथा प्रतिवेदन गर्ने प्रकृया लेखाका मान्य सिद्धान्त, यस क्षेत्रमा विकसित भएका नवीनतम अवधारणा र तोकिएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको मार्गदर्शन बमोजिम महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले निर्धारण गरी महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत भएबमोजिमको ढाँचामा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ३२ ले नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहले आय र व्ययको आवधिक विवरण महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट पेश भै महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत ढाँचामा तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही ऐनको दफा ३१ ले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले आय व्ययको वर्गीकरण तथा लेखाङ्कन नेपाल सरकारले निर्धारण गरेबमोजिम गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ (२) ले स्थानीय तहले आफ्नो कारोवारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिसमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएबमोजिमको ढाँचामा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २३ मा कारोबारको लेखा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत ढाँचामा राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । महालेखापरीक्षकबाट मिति २०७६/२/१९ मा नयाँ ढाँचाका सरकारी लेखा फारामहरु (म.ले.प. फाराम) स्वीकृत भएका छन् । कार्यालयले पुराना ढाँचाका फारामहरुको प्रयोग गर्दै आएकोमा नयाँ ढाँचाका लेखा फारामहरु प्रचलनमा ल्याउनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३२			**श्रोतको उपयोगमा मितव्ययीताः** शुसासन (व्यवस्थापा तथा सन्चालन) ऐन २०६४ तथा सार्वजनिक खर्चलाइ मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धि मापदण्ड २०७८ मा सरकारी श्रोतको प्रयोग गर्दा मितव्ययी ढगबाट अधिकतम सदुपयोग हुने गरी गर्नुपर्ने साथै भ्रमण, तालीम, इन्धन तथा सवारी साधनको प्रयोगमा मितव्ययीता कायम गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पलिकाका बिभिन्न कर्मचारी तथा पदाधिकारीले यस बर्ष अनुगमन तथा भ्रमणमा रु ३६,११,१८७ सवारी साधानको भाडामा रु १२९००९०, इन्धनमा रु ४६४७९५, पत्रपत्रिका तथा छपाइमा रु ११११६१२ खर्च लेखेको पाइयो । पालिकाको कार्यक्षेत्रमा संचालित निर्माण तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन, जिल्ला सदरमुकाम र सुर्खेत लगायतका स्थानमा जाने गरेको पाइयो । यस्ता खर्चमा नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।	
३३			**भ्रमण अभिलेख तथा भ्रमणको प्रभावकारीताः** भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को नियम २१ मा भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछि कार्यालयले तोकिएको ढाँचमा भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्ने र भ्रमणमा खटाउने पदाधिकारीले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको बिकास गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस बर्ष अनुगमन तथा भ्रमणमा रु ३६१११८७ खर्च गरेको पाइयो । पालिकाले भ्रमणमा खटिएका कतिपय कर्मचारीको भ्रमण अभिलेख, काम र भ्रमण गर्ने स्थान समेत भ्रमण आदेशमा उल्लेख गरेको पाइएन । व्यवस्थित भ्रमण अभिलेखको अभावमा एउटै समयमा दोहोरो भ्रमण खर्च दाबि हुन सक्ने र एउटा कर्मचारीले अर्को कर्मचारीका नाममा समेत दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी लिन सक्ने जोखिम रहन्छ । आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था सुदृढ गर्नेतर्फ सम्बद्ध पक्षको ध्यान जानु पर्दछ ।	
३३.१			**सवारी साधन भाडाः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ (४) मा गाउपालिकाले स्थानीय यातायात रुट निर्धारण रुट अनुमति, खारेजि र भाडादर समेत निर्धारण गर्नसक्ने व्यवस्था छ। सार्वजनिक यातयात संचालन हुने राजमार्ग क्षेत्रका स्थानमा जान भाडाका सवारी साधन प्रयोग गरेको छ । सार्वजनिक यातायात संचालन हुने राजमार्ग क्षेत्रमा जान समेत गाडी भाडामा लिइ भरपाइ गराइ भाडा भुक्तानी गरेको पाइयो। एउटै स्थानमा जान समेत फरक व्यक्तिले फरक फरक भाडा भुक्तानी गरेकोले पाइएकोले खर्चको वास्तबिकता यकीन गर्न सकिएन ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३३.२</td><td></td><td></td><td>भ्रमण प्रतिबेदनः भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को नियम १८ (१) मा भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी भ्रमण सम्पन्न भए पश्चात भ्रमण प्रतिबेदन पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट यसबर्ष भ्रमणमा खटिएका पदाधिकारी तथा कर्मचारीले भ्रमण गर्नुको उद्धेश्य, भ्रमणमा देखिएका व्यहोरा, समस्या तथा चुनौति सहितको भ्रमण प्रतिबेदन पेश भएको पाइएन ।यसबाट एकातर्फ भ्रमण प्रभावकारी नहुने अर्कोतर्फ भ्रमण खर्च समेत अनुत्पादक हुने हुदा बिस्तृत प्रतिबेदन पेश गर्ने गराउने तर्फ सम्बन्धितको ध्यान जानु पर्दछ ।पालिकाबाट भएको भ्रमण खर्चको औचित्य र प्रभावकारीता यकीन गर्न सकिएन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३४</td><td></td><td></td><td>योजना छनौट र कार्यान्वयनः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने प्रगतिका योजना छनौट गरि प्राथामिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।सभाबाट स्वीकृत बार्षिक गाउँ विकास योजना २०७८।७९ को अध्ययन गर्दा पालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेको अधिकांश योजना न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन । पालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् ।

<table>
<tr><td>रु १ लाख सम्म</td><td>रु १ लाख देखि २ लाखसम्म</td><td>रु २ लाखदेखि ५ लाखसम्मका</td><td>रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका</td><td>रु १० लाखभन्दा बढीको</td><td>जम्मा</td></tr>
<tr><td>७</td><td>३६</td><td>६६</td><td>११</td><td>७</td><td>१२८</td></tr>
</table>उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रु. २ लाख देखि २ करोड सम्मका जम्मा १२८ वटा योजना संचालन गरेकोमा रु.५ लाख भन्दा मुनिका १०९ वटा योजना रहेका छन् । त्यसैले साना रकमका धेरै योजनाहरु संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षै भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट चालु प्रकृत्तिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३५</td><td></td><td></td><td>सेवाप्रवाहको स्थितिः</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन तथा सोको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था अनुसार ११ वटा ऐन, ३ वटा नियमावली र १२ बटा कार्यबिधि स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यस वर्ष पालिकाबाट निम्नअनुसार सेवाप्रवाह गरेको विवरण प्रासभएको छ :
<table>
<tr><th>विवरण</th><th>जम्मा</th></tr>
<tr><td>स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास</td><td>०</td></tr>
<tr><td>पञ्जिकरणतर्फ</td><td></td></tr>
<tr><td>जन्मदर्ता</td><td>५६४</td></tr>
<tr><td>मृत्युदर्ता</td><td>४१</td></tr>
<tr><td>बसाईसराई दर्ता</td><td>११</td></tr>
<tr><td>विवाह दर्ता</td><td>८४</td></tr>
<tr><td>सम्बन्धविच्छेद दर्ता</td><td>०</td></tr>
<tr><td>पूर्वाधार विकास सडक निर्माण</td><td>नखुलेको</td></tr>
</table>
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाहमध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोष जनक देखिएन</td><td></td></tr>
<tr><td>३६</td><td></td><td></td><td>पदाधिकारी सुविधाः</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७७ को दफा ३ मा स्थानीय तहका पदाधिकारी, सदस्य र सभाको सदस्यले æ कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ वमोजिम सुविधा नपाएका पदाधिकारी वा सदस्यले सो सुविधा नपाएको मितिदेखि यस ऐनवमोजिमको सुविधा पाउने व्यवस्था गरेको छ । जसअनुसार गाउपालिकाले पदाधिकारी सुविधामा ८८ लाख ६ हजार १९६ खर्च लेखेको छ ।	
३७			**नगदमा कारोबारः** नेपाल राष्ट्र बैक ऐन, २०५८ मा कुनै पनि सार्वजनिक निकायले खरिद भएपश्चात सम्भव भएसम्म सो रकम भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित व्यवसायीकै बैक खातामा जम्मा हुने गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाबाट यस आर्थिक वर्षमा खरिद भएका मालसामन, मर्मत लगायत अन्य सेवाको आपूर्तिवापतको रकम भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित आपूर्तिकर्ताको नाममा नगरी कर्मचारीको नाममा भुक्तानी गरेको छ । कार्यालयले यसरी नगदमा कारोवार गर्ने प्रवृतिमाथि नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	
३८			**धरौटी तर्फः** आर्थिक कार्यविधि तथा उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३८(११) अनुसार सरकारी सम्पत्ति नगदी, जिन्सी सुरक्षित राख्न, हिनामिना हुन नदिन कार्यालय प्रमुखले उचित प्रबन्ध गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले धरौटी तर्फ गत वर्षको रु.६६००००।०० अल्या गरेकोमा यस वर्ष आम्दानी खर्च शुन्य भै ६५००००।००— मौज्दात बाँकी रहेको देखिन्छ । कार्यालयले राख्नुपर्ने केन्द्रीय धरौटी खाता, व्यक्तिगत धरौटी खाता र नाम नामेसी विवरण समेत राख्ने नगरेबाट मौज्दात बाँकी रकम यकिन गर्न सकिने आधार देखिएन । अतः नियमानुसार राख्नुपर्ने खाता तथा विवरण राखी धरौटी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्ने तर्फ सम्बन्धित निकायको ध्यान जानु पर्ने देखिन्छ ।	
३९			**कर दस्तुर एवं आन्तरिक आयः**	
३९.१			**आयको अनुमानः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको ब्यवस्थापन गर्न सक्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु.१ लाख ५० हजार प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा रु ८४ हजार ५ सय ५० अर्थात अनुमान को ५६।३७ प्रतिशत आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको दायरा बिस्तार गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिनु पर्दछ ।	
३९.२			कर तथा शुल्क असुलीः स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत
मालपोत	०।००	०।००	०।००
घरजग्गा वहाल कर	०।००	०।००	०।००
अन्य	१५००००।००	८४५५०।००	५६।३७

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नगरेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारा बिस्तार गर्नु पर्दछ ।	
३९.३			राजश्व दाखिला :आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम २७(१) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही दिन दाखिला गरी स्रेस्ता खडा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । साथै तोकिएको समयमा राजश्व रकम दाखिला नगरेमा सम्वन्धित तालुक कार्यालयले १० दिन सम्म ढिला गरेको भए १० प्रतिशत, १५ दिन सम्म ढिला गरेको भए १५ प्रतिशत जरिवाना गरी सो समेत दाखिला गर्न लगाउने र १५ दिन भन्दा ढिलो गरेको भए २५ प्रतिशत जरिवाना	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			गरी नगद दाखिला गर्न लगाई कसूरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बिभागीय कारवाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले ७ वटा वडा बाट प्राप्त गरेको राजश्व रकम नियमावलीमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधि भित्र दाखिला गरे नगरेको सम्बन्धमा एकिकृत विवरण तयार पारेको छैन । बिस्तृत बिबरणको अभावमा संकलन गरेको राजस्व समयमै दाखिला भएको एकीन गर्ने आधार छैन । कार्यालयले सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरुले प्राप्त गरेको आन्तरिक राजश्व रकम र बैकमा दाखिला गरेको विवरणमा कार्यालयले विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।	
३९.४			**आन्तरिक आयः** गाँउपालिकाले विभिन्न श्रोतको आम्दानी संकलन गर्दा यथासम्भव सफ्टवेयरको प्रयोग गरी बैङ्किग प्रणाली मार्फत गर्नु पर्दछ । गाँउपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरुमा उक्त सफ्टवेयर सुविधा उपलब्ध हुन नसकी म्यानुवल तवरबाट आय संकलन गर्नु पर्ने अवस्थामा नगदी रसिदको आम्दानी, खर्च र बाँकीको स्पष्ट अभिलेख देखिने गरी नगदी रसिद नियन्त्रण खाता तयार गरी प्रयोग भएका नगदी रसिदको दैनिक आम्दानीलाई दैनिक आम्दानी खातामा प्रविष्ट गरी सो को दैनिक जोड जम्मा देखाई, तोकिएको समय भित्रै नगद रकम बैंक दाखिला गरी आम्दानीको हिसाबलाई स्पष्ट र पारदर्शी बनाउनु पर्दछ । गाँउपालिकाले छपाई गरेको नगदी रसिद जिन्सीमा आम्दानी नगर्नुको अतिरिक्त कुन कुन वडाहरुलाई के कती रसिद नम्वरका के कति थान नगदी रसिद प्रयोग गर्न दिएको हो सो समेतको स्पष्ट अभिलेख नराखेकोले गाँउपालिका र वडाहरुले प्रयोग गरेको नगदी रसिदको हिसाब यकिन हुन सकेन। साथै गाउँपालिकाले वितरण गरेका नगदी रसिदहरुको ठेली दोहोरो भएकोले गाउँपालिकाले केकति मात्रामा नगदि रसदिको छपाई गरेको थियो कुन नम्बरको रसिद कहाँ वितरण गरियो साथै कुन रसिदबाट कति राजस्व संकलन तथा दाखिला भयो सोको विवरण यकिन गर्न सकिएन । जसले गर्दा आम्दानी र बैंक दाखिला गर्नुपर्ने रकमको यर्थाथ हिसाब यकिन हुन सकेन । तसर्थ गाँउपालिकाले आन्तरिक आयको अभिलेखलाई थप व्यवस्थित बनाई सुधार गर्नुपर्दछ भने आन्तरिक आयको असुली तथा वैक दाखिलाको हिसाब यथार्थपरक र वास्तविक बनाउनुपर्दछ ।	
४०			**सामाजिक सुरक्षाः** पालिकाले सामाजिक सुरक्षा वितरणको लागि प्रथम, दोश्रो, तेश्रो चौमासिकमा गरी कृषि विकास बैंकमा रु.४९३६७०१६।०० निकासा गरेकोमा सोही रकम बराबरनै वितरण गरेको देखाएको छ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन्:	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४०.१			**लगत कट्टाको अभिलेखः** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १२ मा मृत्यू भएमा, बसाइँ सरी गएमा, एकल वा विद्यवा महिलाले विवाह गरेमा, बालबालिकाको हकमा पाँच बर्ष पूरा भएमा, नवीकरण नगरेमा, एक आर्थिक बर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैंक मार्फत वितरण भएकोमा लगातार एक बर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा वा अयोग्य व्यक्तिले भत्ता प्राप्त गरेको प्रमाणित भएमा त्यस्ता लाभ ग्राहीको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहको मूल अभिलेखबाट कट्टा गर्नुपर्ने तथा लगत कट्टा गरिएको व्यहोरा अभिलेखमा स्पष्ट जनाई सम्बन्धित स्थानीय तहको वडाका सचिब वा निजले तोकेको जिम्मेवार पदाधिकारीले प्रमाणीत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।	
४०.२			दाखिलाको विवरणः सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि 2075 को दफा 25 मा बैंकले लाभग्राहिको खातामा रकम जम्मा भएको स्पष्ट देखिने गरी लाभग्राहीको नाम, बैंक खाता नम्वर र जम्मा भएको रकम सहितको विवरण अनुसुचि-13 बमोजिमको चौमासिक रुपमा सम्वन्धित स्थानीय तहलाई विद्युतिय माध्यमवाट पठाउनु पर्नेछ र यसै विवरणलाई रकम वितरण भएको भरपाई मानिने उल्लेख छ। पालिकाले सामाजिक सुरक्षा शिर्षकबाट लाभग्राहिको खातामा रकम भुक्तानी गर्न बैंकलाई रु.४९३६७०१६।०० निकासा दिएकोमा सो आथिक वर्ष भित्रमा रु.४५६४७५०७।०० वितरण गरेको प्रमाण कार्यालयमा पठाएको छ । बैकले रु.३७१९५०९।०० निकासा प्राप्त गरेको तर वितरण नगरेको मिति २०७९।०६।०२ मा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा भौचर नं ३८३६६४७९ बाट फिर्ता गरेको छ। बैकले वितरण गर्न बाकी रकम असार मसान्तमै फिर्ता गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
४०.३			**निष्कृय खाताको विवरणः** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ को दफा १२(च) बमोजिम एक आर्थिक वर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैंक मार्फत वितरण भएकामा लगातार एक वर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा उक्त व्यक्तिको लगत कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। दफा १६(ग) मा लाभग्राहीले खाता निष्क्रिय भएपश्चात बैंकबाट रकम झिक्न नसक्ने उल्लेख छ। पालिकाले बैक मार्फत सामाजिक सुरक्षा वितरण गरेको पहिलो वर्ष भएकोले यस्ता निष्क्रिय खाताको विवरण केकति छन भनि लेखापरीक्षणको क्रममा यकिन गर्न सकिएन ।	
४०.४			**पारदर्शिताः** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा ३३ मा आगामी आर्थिक वर्षमा भत्ता प्राप्त गर्नेहरुको विवरण सम्बन्धित वडा समितिहरुको सिफारिशका आधारमा स्थानिय तहको सभामा पेश गर्नुपर्ने, स्थानिय तहले संचालन गरेको कार्यक्रमको चौमासिक वा वार्षिक रुपमा समिक्षा गर्दा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा भएको निकासा तथा खर्चको पनि समिक्षा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुको नाम नामेसी सम्बन्धित स्थानियतहको वेभसाइटमा राख्नु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा गाउँपालिकाले उल्लेखित व्यवस्था परिपालना गरेको पाइएन। पालिका बाट निकासा गरीएको भत्ता यथार्थपरक छ भन्न सकिएन । **सार्वजनिक सुनुवाई:** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ को ३५ मा वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने र सुनुवाईमा प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरू मध्ये आफूले सक्ने कुराहरू सम्बोधन गरी नसकिने खालका सुझाव तथा गुनासाहरू सम्बोधनका लागि स्थानीय तह कार्यालयमा पठाउनु पर्नेमा वडा समितिले उल्लिखित कार्य गरेको पाइएन।	
४०.५			**अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणः** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ को दफा २८ अनुसार प्रत्येक कार्यालयले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सुपरिवेक्षण गर्न एक स्थानिय स्तरको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति गठन गरि निर्देशिका बमोजिम अनुगमन मुल्याङ्कन गरि भत्ता वितरणलाई व्यवस्थित गर्नुपर्नेमा समिति नै गठन नगरेकोले निदेर्शिका अनुसारको समिति गठन गरि क्रियासिल हुनु पर्ने देखिन्छ।	
४१			**स्थायी लेखा नम्बरः** आयकर ऐन २०५८ को दफा २१ को घ१ मा कर्मचारी तथा कामदारको तलव र ज्याला भुक्तानी गर्दा अनियबार्य स्थायी लेखा नम्बर लिएका व्यक्तलाइ मात्र भुक्तानी गरी खर्च लेख्नु पर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले कुल पारिश्रमिक वापत रु ३ करोड ३७ लाख २८ हजार ७१० खर्च गरेकोमा अधिकांश कर्मचारीहरुले व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर नलिएको पाइयो ।पालिकाले कर्मचारी तथा पदाधिकारीले स्थायी लेखा नम्बर लिए पश्चात मात्र पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने र भुक्तानी तथा कर कट्टीको विवरण इ टिडिएस गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
४२			**कर्मचारी करारः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको र सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पद १६ जना कर्मचारीहरु करारमा राखि रु. ९१ लाख ९३ हजार ६ सय ३० खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैंचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न ७ वडा सहायक, ४ सव इन्जिनियर र ५ अ सब इन्जिनियर गरी १६ जना करार नियुक्ति गरेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४३</td><td></td><td></td><td>प्रयोजन नखुलाई पेश्कीः

आर्थिक कार्यविधि तथा वितीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ४७ मा विवरण तथा प्रयोजन खुलाइ अधिकार प्राप्त अधिकारीले स्वीकृत गरे पश्चात मात्र पेश्की दिनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन तथा सामाग्री खरिदको लागि कर्मचारीहरुलाई पेश्की दिदाँ कुनै पनि प्रयोजन नखुलाई एकमुष्ठ रकम भुक्तानी गरेको छ । यसबाट पेश्की रकम उद्देश्य, कार्यक्रम भन्दा फरक शिर्षक र कार्यमा समेत खर्च हुन सक्ने जोखिम रहन्छ । तसर्थ पालिकाले विस्तृत विवरण र प्रयोजन खुलाएर मात्र पेश्की दिनु पर्दछ । यसका केही उदाहरण हरु निम्न छन्
<table>
<tr><th>गो भै नं र मिति</th><th>कर्मचारीको नाम</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>४७।२०७८।८।०६</td><td>जय बहादुर शाही</td><td>कुनै विवरण पेश नभएको</td><td>३००००।००</td></tr>
<tr><td>६५।२०७८।०९।११</td><td>विविखड शाही</td><td>कुनै विवरण पेश नभएको</td><td>६००००।००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>४४</td><td></td><td></td><td>दाखिला प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेः

आर्थिक कर्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा २८ तथा नियमावली २०७७ को नियम ५९ मा आफ्नो जिम्मामा आएको जिन्सी तथा मालसामान ७ दिनभित्र दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्न सामाग्री खरिद गरी स्टोर दाखिला विना भुक्तानी दिइएकोले सोको दाखिला प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु..</td><td>१,६२१,२०५</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>भौचर नं/मिति</td><td>आपूर्तिकर्ताको नाम</td><td>विजक नं/मिति</td><td>समानको नाम</td><td>रकम</td></tr>
<tr><td>२३/२०७८।०७।२३</td><td>क्विक कम्प्युटर तथा सोलुसन</td><td>११८/२०७८।०७।२२</td><td>एच पि ल्यापटप</td><td>७११९०।००</td></tr>
<tr><td>४१/२०७८।०८।०६</td><td>आचार्य आकृति जनरल स्टोर्स</td><td>विभिन्न</td><td>जुत्ता मोझा लगायत सामाग्री</td><td>२३९६००।००</td></tr>
<tr><td>५२/२०७८।०८।०६</td><td>निभान इन्टरप्राइजेज</td><td>१५/२०७८।०८।२०</td><td>डेल ल्यापटप</td><td>९७७४५।००</td></tr>
<tr><td>५९/२०७८।०८।२७</td><td>विद्यालयको भुक्तानी</td><td>नभएको</td><td>इन्भटर</td><td>६१७००।००</td></tr>
<tr><td>३७१/२०७९।०३।०६</td><td>विभिन्न</td><td>नभएको</td><td>कार्यालय सामाग्री</td><td>८७०००।००</td></tr>
<tr><td>३९५/२०७९।०३।०६</td><td>ब्राइट भिजन इनर्जि (फोटोकपि विजक रहेकोले मु.अ.कर समायोजन समेत पेश गर्नुपर्ने)</td><td>४०,४१/२०७९।०३।२१</td><td>सोलार</td><td>११८५००।००</td></tr>
<tr><td>४२१/२०७९।०३।०६</td><td>न्यु अफिस सप्लायर्स</td><td>६६/२०७९।०३।१९</td><td>एच पि ल्यापटप</td><td>१४८०००।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>४२५/२०७९।०३।०६</td><td>निभान इन्टरप्राइजेज</td><td>५०/२०७९।०३।०४</td><td>क्यामेरा लगायतको सामाग्री</td><td>५८०९९५।००</td></tr>
<tr><td>४६२/२०७९।०३।२४</td><td>कालिकोट मल्टि मिडिया</td><td>८२/२०७९।०३।२०</td><td>टिभि</td><td>८८१४०।००</td></tr>
<tr><td>४६५/२०७९।०३।२४</td><td>ब्राइट भिजन इनर्जि</td><td>२२</td><td>इन्भटर</td><td>३५०००।००</td></tr>
<tr><td>४९७/२०७९।०३।२७</td><td>हिमचुली सहकारी</td><td>१९७८/२०७९।०३।२०</td><td>सोलार सेट</td><td>६००००।००</td></tr>
<tr><td>७१५/२०७९।०३।३०</td><td>कर्णाली इन्फोटेक अर्डर सप्लायर्स</td><td>१५/२०७९।०२।२५</td><td>प्रिन्टर्स</td><td>३३३३५।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>४५</td><td></td><td></td><td>सेवा प्रवेश तालिमको दैनिक भ्रमण भत्ताः

भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को नियम ९ मा सरुवा बढुवा कायम मुरकरर भई वा नियुक्ति बुझेको ठाउँवाट हाजिर गर्ने स्थानमा जाँदा मात्र दैनिक भ्रमण भत्ता पाउने व्यवस्था छ । पालिकाका कम्प्युटर अपरेटर शिवनारायण चौधरीले सेवा प्रवेश तालिममा सुर्खेत जाँदा भ्रमणआदेश स्वीकृत गरी भौचर नं ५५/२०७८।८।२७ बाट रु.२१०००।०० भुक्तानी लिएको उक्त नियमावली विपरीत देखिएकोले सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु.</td><td>२१,०००</td></tr>
<tr><td>४६</td><td></td><td></td><td>अतिरिक्त व्यभारः

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ मा सरकारी कारोवारको भुक्तानी गर्दा विल भौचर तथा भरपाई संलग्न गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले अघिल्लो आ.ब.को पेश्की वेरुजु फछ्यौट गर्ने क्रममा देहायका</td><td>३४०,०००</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>कार्यालय/कर्मचारीहरुबाट सो रकम बुझिलिई बेरुजु खातामा दाखिला गर्नुपर्नेमा थप खर्च लेखाङ्कन गरेकोले सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु...
<table>
<tr><th>भौचर नं/ मिति</th><th>नाम/कर्मचारी</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td rowspan="4">३४६/२०७८।०६।११</td><td>४ नं वडा कार्यालय</td><td>२१२०००।००</td></tr>
<tr><td>५ नं वडा कार्यालय</td><td>१०४०००।००</td></tr>
<tr><td>४ नं वडा अध्यक्ष</td><td>११०००।००</td></tr>
<tr><td>५ नं वडा अध्यक्ष</td><td>१३०००।००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>३४००००।००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>४७</td><td></td><td></td><td>करकट्टीः

आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ मा भत्ता तथा अन्य सुविधाहरुमा १५ प्रतिशतका दरले अग्रीम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले भौचर नं ७९/२०७९।०३।१३ मा परेक बहादुर शाहीको पेश्को रु.१५९०००।०० फछ्यौट गर्दा प्र.अ भत्ता वापत बुझाएको रकम रु.७२०००।०० को भरपाईमा कर रु.१०८००।०० कट्टा गरी सम्बन्धित व्यक्तिलाई बुझाएको तर सो रकम दाखिला नगरी पेश्की फछ्यौट गरेकोले सो रकम दाखिला प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु..</td><td>१०,८००</td></tr>
<tr><td>४८</td><td></td><td></td><td>ढुवानीमा करकट्टीः

आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ मा गाडी वापत ढुवानी गरी भाडा भुक्तानी गर्दा १० प्रतिशत तथा प्राकृतिक व्यक्तिलाई ढुवानी वापतको रकम भुक्तानी गर्दा २।५ प्रतिशतका दरले अग्रीम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । निम्न विद्यालयले उक्त कार्यको</td><td>८,६३८</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>सामाग्री ढुवानी वापत गाडी धनीलाई भरपाई गरी रकम भुक्तानी गरेको तर सोमा करकट्टी नगरेकोले सो रकमको कर दाखिला गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्ने
<table>
<tr><td>भौचर नं</td><td>भुक्तानीकर्ताको नाम</td><td>भाडा भुक्तानी रकम</td><td>दर</td><td>करकट्टी गर्नुपर्ने रकम</td></tr>
<tr><td>३५३/२०७८।१०।१७</td><td>पोशिलो पिठो ढुवानी प्रेम बुढा</td><td>२४७८००</td><td>२।५</td><td>६१९५।००</td></tr>
<tr><td>४०३/२०७९।०३।०६</td><td>पोशिलो पिठो ढुवानी प्रेम बुढा</td><td>१६२९००</td><td>२।५</td><td>२४४३।५०</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">जम्मा</td><td>८६३८</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>४९</td><td></td><td></td><td>मु.अ.कर दर्ता नभएकाबाट खरिदः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १९ को उपनियम २ बमोजिम २० हजार रुपैया सम्मको मालसामन तथा निर्माण कार्य मु.अ.कर दर्ता नभएका व्यक्ति तथा फर्मबाट खरिद गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले मु.अ.कर लाग्ने कारोवार एउटै फर्मको विभिन्न विलहरुमा टुक्रा पारी प्यान विजकबाट २० हजार रुपैया भन्दा बढीको खरिद गरेकोले सो रकम नियमित गरर्नुपर्ने देखिएको रु
<table>
<tr><td>भौचर नं/मिति</td><td>आपूर्तिकर्ताको नाम</td><td>विल नं</td><td>रकम</td></tr>
<tr><td>३८३/२०७९।०३।०६</td><td>नितेश डिजिटल</td><td>विभिन्न</td><td>१७५९००।००</td></tr>
</table></td><td>१७५,९००</td></tr>
<tr><td>५०</td><td></td><td></td><td>ल्यापटप खरिदः

सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४ मा सार्वजनिक खरिदको विवरण तयार पार्नुपर्ने, दफा ५ मा लागत अनुमान तयार पारी स्वीकृत गर्नुपर्ने तथा नियमावलीको नियम ९ मा मालसामनको लागत अनुमान तयार पारी सोको आधारमा मात्र खरिद गर्नुपर्ने</td><td>८५३,६२०</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			व्यवस्था छ । त्यस्तै नियमावलीको नियम ८५ मा ५ लाख रुपैया सम्मको मालसामान सोझै खरिद गर्न सकिने, नियम ८४ मा २० लाख रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले ४ वटा ल्यापटप तथा अन्य मेशिनरी खरिद गरी भौचर नं ३८१।२०७९।०३।०६ बाट क्विक कम्प्युटर सोलुसन तथा पिएम ट्रेड एण्ड सप्लायर्स तथा अफिस सप्लायर्सलाई भुक्तानी गरेको जम्मा रु.८५३६२०।०० को लागत अनुमान, प्राविधिक स्पेसिफिकेशन तयार पारेको छैन भने सोझै खरिद गरी आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा २८ बमोजिम दाखिला समेत गरेको छैन् । यसरी ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट खरिद गर्नुपर्नेमा सोझै खरिद गरेकोले नियमित गर्नुपर्ने साथै दाखिला प्रतिवेदन समेत पेश गर्नुपर्ने रु	
५१			**बढी भुक्तानीः** गाउँपालिकाको गाउँ सभामा सहभागीलाई पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई भौचर नं ४३६/२०७९।०३।१० मा भरपाई मार्फत रु.४६६५००।०० कृषि विकास बैकको नाममा चेक काटि खर्च लेखाङ्कन गरेकोमा जम्मा रु.४५१५००।०० को मात्र भरपाई संलग्न भएको देखिएकोले बढी खर्च लेखेको रकम असुल गर्नुपर्ने रु	१५,०००
५२			**पारिश्रमिक करकट्टीः** आयकर ऐन २०५८ को दफा ८७ बमोजिम ऐनको अनुसुचि १ बमोजिमको दरमा करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । देहायका कर्मचारीहरुले सो दरमा करकट्टी गर्नुपर्नेमा सामाजिक सुरक्षा कर तथा कम पारिश्रमिक करकट्टी गरेकोले सो कम भएको रकम सम्बन्धित गर्नुपर्ने रु.	१४४,८९७

क्र.स	कर्मचारीको नाम	जम्मा आय	कट्टी रकम	करयोग्य आय	लाग्ने कर रकम	कट्टी गरेको कर रकम	कम भएको कर रकम
१	गणेश मान सिहं	७२४९७८	१४०७७६	५८४२०२	२१३४०	५८४२	१५४९८
२	प्रकाश शाही	७४९९३८	१४५०८४	६०४८५४	२५४७१	६०४९	१९४२२

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

३	दल बहादुर बुढा	७५१३३२	१४५३३७	६०५९९४	२५६९९	६०६०	१९६३९
४	मलिम रावत	६७९५५५	१४१४१४	५३८१४१	१३३१४	५३८१	७९३३
५	शिव नारायण चौधरी	५८४९९८	१२५५०४	४५९४९४	५४४९	४५९५	८५४
६	धिरेन्द्र विक्रम थापा	५८७२१३	१२५९०७	४६१३०७	५६३१	४६१३	१०१८
७	चक्र विश्वकर्मा	६०५१४३	१३२००२	४७३१४१	६८१४	४७३१	२०८३
८	नन्दी कु शाही	७२६३७२	१४१०२९	५८५३४२	२१५६८	५८५३	१५७१५
९	वविता वटला	७६५१४२	१४७६१८	६१७५२४	२८००५	६१७५	२१८३०
१०	गोरख बहादुर शाही	६३००५४	१३३०४८	४९७००६	९२०१	४९७०	४२३१
११	जगत अधिकारी	५९०६४२	१२९७१२	४६०९३०	५५९३	४६०९	९८४
१२	रिता कुमारी शाही	५९१५९६	१२९७१२	४६१८८४	५६८८	४६१९	१०७०
१३	अमृता शाही	६०४१८९	१३२००२	४७२१८७	६७१९	४७२२	१९९७
१४	नरेन्द्र बहादुर शाही	६५०५९०	0	६५०५९०	३४६१८	६५०६	२८११२
१५	नविन शाही	५००१२०	0	५००१२०	९५१२	५००१	४५११
जम्मा							१४४८९५

५३			**स्यानिटरी प्याडः**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५३.१			**लागत अनुमान:** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११ मा एक लाख भन्दा बढीको मालसामान खरिद गर्दा प्राविधिक स्पेसिफिकेशन सहितको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले लक्ष्मी ट्रेड अर्डर एण्ड सप्लायर्स बाट प्रति इकाइ रु ८१।३६ मा २७०४१ प्याकेट सेनिटरी प्याड खरिद गरेकोमा लागत अनुमान तयार गरेको छैन । नियमावलीको व्यवस्था अनुसार लागत अनुमान तयार गरी खरिदलाइ मितव्ययी बनाउने तर्फ निकायको ध्यान जानु पर्दछ ।	
५३.२			**सिधै खरिद:** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३१ मा स्वीकृत खरिद योजना अनुसार बीस लाख रुपैया भन्दा बढी लागत अनुमान भएको मालसामान खुल्ला वोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै नियमावलीको नियम ८५ मा ५ लाख रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको मालसामन तथा निर्माण कार्य सिधै खरिद गर्न समिने व्यवस्था रहेको छ । यसरी खरिद गर्दा एक आर्थिक वर्षमा पटकपटक वा एकैपटक गरी एउटै आपूर्तिकर्ताबाट उक्त सिमा भन्दा बढी खरिद गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । पालिकाले लक्ष्मी ट्रेड अर्डर एण्ड सप्लायर्सबाट स्पेसिफिकेशन तथा लागत अनुमान तयार नगरी सिधै २०७८।१२।१८ मा विजक नं १४ बाट रु.७०००२१।४४ तथा २०७८।१२।१० बाट रु.१५०००३४।३२ गरी जम्मा रु.२२०००५५।७६ को सेनिटरी प्याड खरिद गरेको पाइयो ।यसरी खुल्ला बोलपत्रबाट खरिद गर्नुपर्ने मालसमान प्रतिस्पर्धा वेगर सोझै खरिद गरेको नियमित गर्नुपर्ने रु	२,२००,०५५.७६
५३.३			अत्याधिक मौज्दातः सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४ तथा नियमावली २०६४ को नियम ३ मा खरिद आवश्यकताको पहिचान, खरिदको परिमाण, विवरण र क्षेत्र एकीन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को व्यवस्था बमोजिम बजेट सर्मपण गर्ने समायवधिमा सो नगरी बजेट फ्रिज हुन नदिने उद्धेश्यले संघीय शसर्त बजेटबाट रु.२२०००५५।७६ का २७०४१ प्याकेट स्यानिटरी प्याड खरिद गरि मौज्दात राखेको पाइयो । उक्त परिमाण लेखापरीक्षण अवधि सम्म बितरण गरेको पाइएन । आवश्यकताका आधारमा खरिद गरी सार्वजनिक श्रोतको प्रभावकारी उपयोग गर्नेतर्फ पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ ।	
५४			**पकेट विकास कार्यक्रमः** प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल २०७७ को परिच्छेद ४ मा स्थानीय तहले सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने, तथा उक्त क्षेत्रका लक्षित समुह तथा वर्ग तथा समुहले अनुसुचि १० को ढाँचामा आवेदन पेश गर्ने तथा स्थानीय	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			तहले प्राविधिक समिति गठन गरी उक्त आवेदन माथि मूल्याङ्कन गरी प्राथामिकरणको आधारमा पकेट क्षेत्र लक्षित समुह छनौट गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले पकेट क्षेत्रको सञ्चालन तथा निरन्तरताको कार्यक्रम सञ्चालन गरेको भएतापनि कुनै पनि सूचना एवं आवेदन तथा मूल्याङ्कन समेत नगरी महावै गाउँपालिका भित्रका विभिन्न स्थानहरुमा पकेट सञ्चालनको लागि व्यवसायिक फर्मवाट विउ तथा सामाग्री कर्मचारीहरुबाट खरिद गरी सिधै व्यवसायिक फर्मलाई भुक्तानी दिएको छ । यसरी म्यानुअलले स्पष्ट गरेको छनौट प्रकृया र विधि बमोजिम पकेट क्षेत्रको पहिचान र अनुदान वितरण गर्ने कार्यमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
५४.१			लागत सहभागिता र सामाग्री खरिदः प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल २०७७ को परिच्छेद ७ मा कृषि उत्पादन सामाग्री (कृषि विउ विजन, वेर्ना, माछा, भुरा लगायत नश्ल सुधार) कार्यमा बढीमा ५० प्रतिशत सम्म अनुदान उपलब्ध हुने व्यवस्था छ भने कुल लागत अनुमानको ५० प्रतिशत हिस्सा सम्बन्धित स्थानीय फर्म तथा संस्थाले व्यहोर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले सञ्चालन गरेको पकेट कार्यक्रममा कार्यालय आफैले विउ तथा विजन खरिद गरी विभिन्न व्यक्ति तथा समुहलाई वितरण गरेकोमा लागत सहभागिता भएको देखिएन । प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल २०७७ बमोजिमको पकेट कार्यकोलागि गरिने खरिद कार्यहरु प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा ५ लाख रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य, मालसामान वा अन्य सेवा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । त्यस्तै नियम (१क) मा एक आर्थिक वर्षमा एउटै फर्मवाट एकै पटक वा पटकपटक गरी सो सिमाभन्दा बढी रकमको सोझै खरिद गर्न नसिकने व्यवस्था छ । पालिकाले पकेट सञ्चालनको लागि देहायका फर्महरुवाट एकैपटक विभिन्न विजकबाट रु.५ लाख रुपैया भन्दा बढीको मालसामान सोझौ खरिद गरेको देखियो । सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ मा २० लाख रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान सिलबन्दी दरभाउपत्र तथा सो भन्दा बढीको खुल्ला बोलपत्रबाट खरिद गर्नुपर्नेमा पालिकाले सोझै खरिद गरेको नियमित गर्नुपर्ने	१,२००,०००

गो.भौ.नं र मिति	फर्मको नाम	विजक नं र मिति	भुक्तानी रकम	कैफियत
१०१/०७९।०३।३१	नमराज कृषि तथा पशुपन्छी फर्म ढुवानी समेत	०१/२०७८।१०।०२	१२०००००।००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५४.२			**पकेट कार्यक्रमको अनुगमनः** प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल २०७७ को परिच्छेद ४ मा पकेट विकास क्रियाकलाप अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरुको एकल वा संयुक्ता रुपमा स्थानीय तहले अनुगमन गरी सोको प्रतिवेदन परियोजना कार्यान्वयन इकाइ वा प्रदेश कृषि/पशु कार्यालयमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले सञ्चालन गरेको पकेट कार्यक्रममा विउ विजन तथा पशुहरु कृषकलाई भरपाईको गरी वितरण गरेकोमा उक्त विउ विजनहरु कृषकले लगाए नलगाएको वा पशु नश्ल सुधारको कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको अवस्थामा सोको प्रगति लेखापरीक्षण अवधिसम्म पेश हुन आएन। यसबाट पकेट कार्यक्रम प्रभावकारी भए नभएको यकिन गर्न सकिएन । पालिकाले म्यानुअलको व्यवस्था बमोजिम निरन्तर पकेटको अनुगमन गरी प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पठाउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
५५			**कोभिड १९ बाट अति विपन्नको लागि राहत वितरणः** कोभिड १९ को महामारीबाट प्रभावित अति विपन्न परिवारको लागि नगद हस्तारण कार्यविधि २०७८ बमोजिम गाउपालिकाले यस आ.ब मा विभिन्न २८५ जनालाई जनही रु.१० हजारका दरले जम्मा रु.२८५००००।०० वितरण गरेको छ । यस सम्बन्धी थप व्यहोरा निम्मानुसार रहेका छन् । **लाभग्राही छनोट र राहत वितरणः** उक्त कार्यविधिको दफा ३ मा लाभग्राही छनौट गर्ने आधार निर्धारण गरेको छ भने दफा ४ ले यदि कुनै परिवारको सदस्य संगठित/असंगठित क्षेत्रमा रोजगार गरिरहेको अवस्थामा, परिवारको कुनै एक सदस्यले कुनै पनि किसिमको सामाजिक सुरक्षाभत्ता प्राप्त गरिरहेको, पैत्रिक आयवाट तत्कालको आवश्यकता पुरा हुने अवस्था रहेको तथा प्रधानमन्त्री रोजगारीमा सहभागी भएको व्यक्तिले उक्त राहत नपाउने व्यवस्था छ । पालिकाले विभिन्न ७ वटा वडा कार्यालयबाट जम्मा २८५ जनालाई राहत वितरण गरेको छ । उक्त रकम कार्यविधि बमोजिम सम्बन्धित व्यक्तिको बैक खातामा पठाउनुपर्नेमा बडा २,३,४,५ र ६ मा वडा अध्यक्षको खातामा एकमुष्ठ पठाई भरपाई पेश गरेको छ भने अन्य वडामा सचवको खातामा पठाएको छ लाभग्राहीले अनुसुचि १ को ढाँचामा भर्नुपर्ने निवेदनका सम्पूर्ण कुराहरु स्वघोषणा गरेका छैनन् भने कुन आधार तथा मापदण्डको आधारमा उक्त सुविधा प्राप्त गर्ने हो सो समेत खुलाइएको छैन् । मापदण्डको दफा ६ को उपदफा ३ मा प्रशासकिय अधिकृतले रित पुगेका	२,८५०,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			निवेदन छनोट गरी दावि विरोधका लागि सुचना जारी गर्नुपर्नेमा सो समेत नगरी निवेदनमा पूरा विवरण नभरेका तथा स्वघोषणा विना वडँ अध्यक्ष र सचिवले नगद बुझी भरपाई संलग्न गरेको पाइयो । यसरी मापदण्डले स्पष्ट तोकेको अवस्थामा कुन आधार, मापदण्ड तथा दायराबाट सुविधा प्राप्त गर्ने हो सो समेत नखुलाई प्राप्त निवेदनकै आधारमा मात्र सम्बन्धित व्यक्तिको खातामा समेत रकम वितरण नगरी वडा अध्यक्ष र सचिको खातामा रकम वितरण गरी भरपाई संलग्न गर्नु सो मापदण्ड विपरित भएकोले सो रकम कुन आधार र मापदण्डबाट प्राप्त गर्ने हो सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु	
५६			**नबिकरणीय उर्जा कार्यक्रमः** उर्जा जलश्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयले २०७५।११।२ मा जारी गरेको स्थानीय तहका लागि बैकल्पिक उर्जा शसर्त अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि मार्गदर्शनको बुदा नं स्थानीय तहले कार्यन्वयन गरेका नबिकरणीय उर्जा प्रबिधिक योजनाहरुको बिस्तृत विवरण तथा लाभान्वित घर परिवार सम्बन्धि बिस्तृत विवरण तोकिएको ढाँचामा बैकल्पिक उर्जा प्रबर्धन केन्द्रमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले सो विवरण तयार गरेको पाइएन ।विवरण संकलन नगरी कार्यक्रम संचालन गर्दा लक्षित वर्ग लाभान्वित नहुने भएकोले योजनाहरुको बिस्तृत विवरण तथा लाभान्वित घर परिवार सम्बन्धि बिस्तृत विवरण तयार गरी पेश गर्नु पर्दछ : नबिकरणीय उर्जा जडान :पालिकाले सोलार उर्जा जडानका लागि मालिका कम्प्युटर एण्ड जनरल सप्लायर्सबाट निम्नानुसारका सामाग्री खरिद गरि भै नं २०।२७९।३।३१ बाट मुल्य अभिबृद्धि कर सहित रु ९९९५८४।०० भुक्तानी दिएको पाइयो ।खरिद गरिएका सोलार प्यानल तथा सामाग्री भण्डार पेश्की तथा जडान गरेको प्राबिधिक पष्टयाइ समेत पेश गरेको पाइएन ।अत : उक्त सोलार प्यानल कुन स्थानमा जडान गरिएको हो सोको प्राबिधिक पुष्टयाइ सहितको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु खरिदको विवरण — रकम रु सोलार प्यानल २०० वाट-मु अ कर नलाग्ने_ — १५००००।०० पोल वीथ आर्म एण्ड लाइट — २२५०००।००	९९९,५८४

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table><tr><td>८२ लिथियम ब्याट्री</td><td>२०४०००।००</td></tr><tr><td>सडक बत्ती</td><td>१५००००।००</td></tr><tr><td>कन्ट्रोलर</td><td>१२६०००।००</td></tr><tr><td>प्यानल वायर</td><td>२०८८०।००</td></tr><tr><td>अन्य -जडान_</td><td>२६०००।००</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td>९९९५८४।००</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td>५७</td><td></td><td></td><td>सुरक्षित नागरिक आवासः

सुरक्षित नागरिक आवास कार्यबिधि २०७५ को बुँदा नं ३ मा लक्षित बर्गको पहिचान गर्ने, ४ मा लाभग्राही छनौटका आधार, र ५ मा अनुदान सम्झौता तथा बित्तिय व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्था गरेको छ ।पालिकाले उल्लेखित कार्यबिधी पुरागरी लाभग्राहीको पहिचान, छनौट, सम्झौता गरेको प्रमाण लेखापरीक्षणका क्रममा माग गर्दा पेश हुन आएन ।पालीकाले सत्यदेबी सुशान्त ट्रेडर्स सुर्खेतबाट HDPE पाइप ४० एम एम ५०० मीटर, टोपी किल्ला ५० किलोग्रम, ३६ एम एम कलर जस्तापाता १५० बण्डल,रंगिन पेलेन पाता ४०० किलोग्राम खरिद गरी भौ नं २४।२०७९।३।२७ बाट रु २३११९८०।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। खरिद गरिएका निर्माण सामाग्री ३८ जना लाभग्रहीलाइ बितरण गरेको भरपाइ संलग्न गरेतापनि परिचय खुल्ने कागजात जस्ता छाउने घरको क्षेत्रफल सार्वजनिक सुनुवाइ लाभग्राही छनौटमा पारदर्शिता भएको पाइएन । यसबाट आवश्यक व्यक्तिले नै पाएको यकीन गर्न सकिने अवस्था छैन । कार्यबिधीको पूर्ण पालना गरी बितरण गर्नेतर्फ निकायको ध्यान जानु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>५८</td><td></td><td></td><td>संघिय शशर्त शिक्षाः</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५८. १</td><td></td><td></td><td>शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिः स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । गाउँपालिका अन्तर्गत विभिन्न तहका २५ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>विद्यालयको नाम</th><th>शिक्षक दरबन्दी</th><th>पदपूर्ति</th><th>पदपूर्ति मध्ये करार</th><th>विद्यार्थी संख्या</th></tr>
<tr><td>१</td><td>२५ विद्यालय</td><td>७२</td><td>७२</td><td>०</td><td></td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>५८. २</td><td></td><td></td><td>शैक्षिक तथ्यांकः गाउँपालिकाले शिक्षा क्षेत्रको सशर्त अनुदानको रकम खर्च गर्दा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रायलयबाट स्वीकृत स्थानीय र प्रदेश तहमा सशर्त अनुदान एवम् शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमसँग सम्बन्धित कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका आ.ब.२०७८/०७९ मा भएको व्यवस्था बमोजिम गर्नुपर्दछ । कार्यालयले कृयाकलाप नं १.१.४.१ प्रारम्भिक वाल विकास सहजकर्ताको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान वापतको रकम सम्बन्धित विद्यालयमा निकासा गरी खर्च लेखेको छ । विद्यालयलाई तलव भत्ता लगायतका अनुदान उपलव्ध गराउँदा सम्बन्धित संस्थाले शैक्षिक तथ्यांक (EMIS), २०७८ भरी प्रमाणित भएको यकिन गरेर मात्र उपलव्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका आ.ब. २०७८/७९ मा भएकोमा विद्यालयले भरेको शैक्षिक तथ्यांक यथार्थपरक भए नभएको सम्बन्धमा गाउँपालिकाले निरीक्षण गर्ने एवं प्रमाणित गर्ने गरेको नदेखिएकोले उक्त तथ्यांकको आधारमा गाउँपालिकाले उपलव्ध गराएको अनुदान रकम सही हो भनी यकिन गर्न सकिएन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>५८. ३</td><td></td><td></td><td>विद्यालयगत निकासा रजिष्ट्ररः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आय व्यय ठीक र विश्वसनीय रहेको तथा दोहोरो हुने गरी भुक्तानी भएको छैन भन्ने कुरामा ध्यान दिनुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले तोकिएको ढाँचामा विभिन्न विद्यालयलाई निकासा दिएको रकमको स्पष्ट विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्नु पर्नेमा यथार्थ विवरण खुल्ने गरी विद्यालयगत निकासा अभिलेख राखेको छैन । जसबाट विद्यालयलाई वास्तविक रुपमा निकासा दिनु पर्ने</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			र भुक्तानी दिएको रकम बारे यथार्थ विवरण प्राप्त गर्न कठिन हुने भएकाले विद्यालयगत निकासा रजिष्ट्रर खाता अद्यावधिक गरी राख्नु पर्दछ ।	
५८.४			**शैक्षिक प्रतिवेदनः** अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३६ को उपदफा (१) मा प्रत्येक गाउँपालिकले गाउँ सभामा आफ्नो क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक र निजी विद्यालय र त्यस्ता विद्यालयमा अध्ययन गर्ने वालवालिकाको संख्या, आधारभूत तहमा विद्यालयमा भर्ना भएका वालवालिकाको संख्या, विद्यालय भर्ना भई आधारभूत तहको शिक्षा पुरा गरेका वालवालिका संख्या, विद्यालय भर्ना भई त्यस वर्ष आधारभूत तहको शिक्षा पुरा नगरी विद्यालय छाडेका विद्यार्थीको संख्या, आधारभूत/माध्यमिक शिक्षाको लागि विनियोजित रकम र त्यसको श्रोत सहितको प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । उपदफा (२) मा उपरोक्त अनुसारको प्रतिवेदन जानकारीका लागि शिक्षा सम्बन्धी विषय हेर्ने संघीय र प्रादेशिक मन्त्रालयमा समेत पठाउन पर्ने उल्लेख छ । गाउँपालिकाले कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम प्रतिवेदन पेश गरेको देखिएन ।	
५८.५			**कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएकोः** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२५ मा निर्माण कार्य समाप्त भएको ३० दिनभित्र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको परिपत्र बमोजिम नमूना विद्यालयको लागि राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न विद्यालयलाई २ तथा ४ कोठे भवन निर्माणको लागि अनुदान रकम विद्यालयको खातामा भुक्तानी गरेको छ । यसरी विद्यालयलाई निकासा दिएको रकमबाट स्वीकृत मापदण्ड तथा डिजाइन बमोजिमको भवन निर्माण गरी सोको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि पेश नभएकोले सो निर्माण कार्यको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने	८,८५४,५७०

गो.भौ.नं./मिति	विद्यालयको नाम	रकम
११/२०७९।०३।१३	श्री एम मावि राम्दी	१८०००००।००
११/२०७९।०३।१३	श्री त्रिवेणी मा वि डिल्लीकोट	३६०००००।००
११/२०७९।०३।१३	कालिका मावि गेला	२८०४५७०।००
११/२०७९।०३।१३	हिमालय मावि डाडाखोला ICT	६५००००।००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			जम्मा ८८५४५७०।००	
५९			**रक्सर सिचाइ कुलोः** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ -५_ मा कुल भएको काम मध्ये मु अ कर, कन्टिन्जेन्सी र जनसहभागिताको अंश कट्टा गरेर भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले रक्सर कुलो निर्माणका लागि रु २६७९८३६।०० को लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरेको पाइयो।उक्त निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन अनुसार जम्मा भएको कामको भौचर नं १६।२०७९।३।३१ बाट रु २६६६८३८।८९ मध्ये उपभोक्ता समितको अंश रु २७८५९५।००, पेश्की फर्छ्यौट रु १५०००००।००, कन्टिन्जेन्सी रु १०६८६९।०० र कर रु ८४२०।०० कट्टा गरी रु ७७२९५४।०० भुक्तानी दिनुपर्नेमा रु ८७९८२३।०० भुक्तानी दिएकोले बढी भुक्तानी दिएको असुल हुनुपर्ने रु	१०६,८६९
६०			**स्वास्थ्य भवन देखि आरजेएम आ बि सम्म खान्पानी निर्माण** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ -५_ मा कुल भएको काम मध्ये मु अ कर, कन्टिन्जेन्सी र जनसहभागिताको अंश कट्टा गरेर भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले स्वास्थ्य भवन देखि आरजेएम आ बि सम्म खान्पानी निर्माण लागि रु ११२२२९६।०० को लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरेको पाइयो।उक्त निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन अनुसार भौचर नं १२२।२०७९।३।३१बाट जम्मा भएको कामको रु ७३३५१९।०० मध्ये उपभोक्ता समितको अंश रु २७०७०७।७४, पेश्की फर्छ्यौट रु ५०००००।०० र कन्टिन्जेन्सी रु ४५०२७।०० कट्टा गरि भक्तानी दिनुपर्नेमा रु ८२२१५।०० बढी भुक्तानी दिएकोले बढी भुक्तानी दिएको असुल हुनुपर्ने रु	८२,२१५
६१			**मर्मतसंम्भारः** नियम ९७ ३ (घ) मा उपभोक्ता समितिवाट सम्पन्न निर्माण कार्यको मर्मत संभार उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, उपनियम १० मा कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निकायले सोको रेखदेख, मर्मत संम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनाको स्वामित्व समेत हस्तान्तरण उपभोक्तालाई गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।यस पालिकाले उपभोक्ता समिति मार्फत संञ्चालन गरीएका निर्माण कार्यहरू कुनैपनि	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>हस्तान्तरणगरेको नदेखिएको र गत विगतमा कार्य सम्पन्न गरीएका कार्यहरूको उपभोक्ताले मर्मत संम्भार गरेको अभिलेख समेत पालिकाले राखेको छैन।कानुनत तोकिएको अवस्था सम्झौतामा समावेस गरी लाभग्राही वा उपभोक्ता समितिले संचालन गरेका योजनाहरू सोही उपभोक्ता समितिबाट मर्मत सम्भार र रेखदेख गर्ने व्यवस्था गरी स्थानीय उपभोक्तालाई स्वामित्व हस्तान्तरण गरी हरेक वर्ष मर्मत संम्भारमा बढ्दै गएको सरकारी खर्चलाई नियन्त्रण गरीनु पर्दछ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६२</td><td></td><td></td><td>मर्मत सम्भार तथा संरक्षण आदेशः

कार्यालयले सम्पतिको समयमै मर्मत, सम्भार गरि प्रयोगमा ल्याउने, उक्त मर्मत सम्भार तथा संरक्षण खर्चलाई तुलनात्मक विश्लेषणको आधारमा विश्लेषण गर्न कुनै सम्पत्तिलाई मर्मत गर्नु अघि मर्मत सम्भार तथा संरक्षण आदेश म ले प फा नं ४१४ स्विकृत गर्नुपर्दछ । तर कार्यालयले देहाय अनुसारका सम्पत्तिको मर्मत गर्दा उल्लेखित व्यवस्था पालना गरेको देखिएन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६३</td><td></td><td></td><td>निर्माण कार्यको बीमाः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११२ मा बीस लाख रुपैया भन्दा मुल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यावसायीले निर्माण सामाग्री, काम, कामदार तथा उपकरणको बीमा गर्नुपर्ने व्वयस्था छ । कार्यालयले ठेक्का तथा उपभोक्ता समिति मार्फत गरेका निर्माण कार्य अन्तर्गत निर्माण सामाग्री, काम, कामदार तथा उपकरणको बीमा गराएको पाएन । बीमा नगर्दा जोखिम न्यूनिकरण नहुने भएकोले नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम बीमा गर्नेतर्फ निकायको ध्यान जानु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६४</td><td></td><td></td><td>अधुरा निर्माण आयोजनाः

पालिकाले यस आर्थिक वर्षमा सञ्चालन गर्नुपर्ने आयोजनाहरुको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ । पालिकाले तोकिएको समयमानै आयोजना समयमा सम्पन्न गर्नतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।
<table>
<tr><td>आयोजनाको नाम</td><td>लागत अनुमान रु</td><td>सम्पन्न भएको काम रु</td><td>बाँकी काम रु</td></tr>
<tr><td>श्रीराम मा बि भवन</td><td>३१५२४३१।७५</td><td>२४३७१६९।००</td><td>७१५२६२।००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>चन्दादेबी मा बि को तटबन्ध निर्माण</td><td>२१०७२७४।००</td><td>०।००</td><td>२१०७२७४।००</td></tr>
<tr><td>देव मा बि को फिल्ड निर्माण</td><td>१८९१२००।००</td><td>०।००</td><td>१८९१२००।००</td></tr>
<tr><td>तिरुवाधारा हुदै घट्टेकुलो सिचाइ</td><td>१८२९०१६।००</td><td>०।००</td><td>१८२९०१६।००</td></tr>
<tr><td>हिमालय मा बि भवन निर्माण</td><td>४४३३१११।००</td><td>०।००</td><td>४४३३१११।००</td></tr>
<tr><td>स्वास्थ्य भवन देखि आरजेएम खानेपानी</td><td>११२२२९६।००</td><td>७३३५९१।००</td><td>३८८७०५।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>६५</td><td></td><td></td><td>गडखेत झोलुङ्गे पुलः

पालिकाले गडखेत झोलुङ्गे पुल उपभोक्ता समितिलाइ भौ नं ३।२०७८।११।१ बाट रु१३२९८००।०० मध्ये अग्रिम कर र कन्टिन्जेन्सी कट्टा गरी रु १२७४९९५ भुक्तानी दिएको पाइयो।प्रत्येक आइटमको बिस्तृत नापजाँच गरि परिमाण संकलन नगरी सारांश मात्रै पेश गरेकोले बास्तबिक काम एकीन गर्न सकिएन ।साथै सार्वजनिक सुनुवाइ, उपभोक्ता समितको माइन्युट, वडा कार्यालयको सिफारिसका साथै कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन तथा हस्तान्तरण समेत गरेको पाइएन।नियमानुसार कार्य सम्पन्न तथा हस्तान्तरण प्रतिबेदन तयार गर्नु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६६</td><td></td><td></td><td>कन्टिन्जेन्सी खर्च अभिलेखः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ४ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टीन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ।कार्यालयवाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट कन्टिन्जेन्सी रकम कट्टा गर्ने गरेको देखिएतापनि सोको कार्यक्रमगत कन्टेन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नुपर्नेमा राख्ने गरेको छैन।यसबाट कन्टिन्जेन्सी खर्च एकिन गर्न सकिएन।नियमावलीको ब्यवस्था बमोजिम योजनागत कन्टीन्जेन्सी खर्चको अभिलेख राखी कन्टिन्जेन्सी खर्चमा नियन्त्रण गरिनु पर्दछ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६७			**भाडा दरः** जिल्ला भित्र प्रयोग हुने डोजर एक्साभेटरको भाडा जिल्ला दररेटमा उल्लेख भएकोमा सोही अनुसार र नभएमा स्थानीय तहले जिल्ला भर समान दररेट कायम गरी सो अनुसार कार्य हुनुपर्दछ । आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा उपभोक्ताले डोजर एक्साभेटर संग सम्झौता नगरी कार्यालयवाट भुक्तानी लिने रकमको एकमुष्ठ मेसिन प्रयोगको भाडामा लिई कार्य गराएको देखियो । गाउँपालिकाले डोजर एक्साभेटर भाडामा एकरुपता ल्याउन आवश्यक निर्णय गरी उपभोक्ताले एकमुष्ठ विल पेश गर्ने परीपाटीमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।	
६८			**ओदा फाउण्डेसनलाइ अनुदानः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । तर पालिकाले यस वर्ष ओदा फाउण्डेसनलाइ रु.३५०००००।००अनुदान दिएको पाइयो । पालिकाको आन्तरिक आय रु ८४५५० रहेको पाइयो ।न्यून आन्तरिक भएकोमा श्रोतको प्रभावकारी परिचालन गर्न आर्थिक अनुदान दिने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	
६८.१			पालिका र ओदा फाउण्डेसन बिच २०७८।४।२१ मा भएको सम्झौताको बुदा नं ५ मा अनुदान रकमको भुक्तानी गर्दा पहिलो पक्षले दोश्रो पक्षसँग सम्पूर्ण खर्च रकमको बिल भरपाइ र सोको कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन माग गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले भौ नं १२१।२०७९।३।२५ बाट ओदा फाउण्डेसनलाइ रु ३५०००००।००मध्ये पेश्की रु १००००००।०० कट्टा गरी रु २५०००००।०० भुक्तानी दिँदा औषधी खरिद वापत रु १४,१७,७८२।०० र औषधी ढुवान वापत रु २०२८७०।०० को खर्च विवरण पेश गरेको खर्च पुष्टयाइ हुने बिजक पेश हुन आएन ।अतः सम्झौता अनुसार औषधी खरिदको बिल, दाखिला प्रतिबेदन, उपयोग, सार्वजनिक सुनुवाइका साथै अनुदान रकमको उपयोगको अवस्था देखिने संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिबेदन समेत पेश हुनुपर्ने रु	१,४१७,७८२

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६८.२			पालिका र ओदा फाउण्डेसन बिच २०७८।४।२१ मा भएको सम्झौताको बुदा नं ९ मा सामान खरिदको बिल भरपाइ पेश गर्दा रु २००००।०० भन्दा माथिको अनिबार्य रुपमा भ्याट बिल पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।ओदा फाउण्डेसनले एउटै फर्मका ११ वटा प्यान बिजकबाट मालसामान खरिद गरि भुक्तानी लिएको सर्त बिपरित भएको रु	१३६,५००
६९			**मोटर साइकल खरिदः**	
६९.१			: आर्थिक कार्यबिधि तथा बित्तीय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियम ९५ मा खरिद गरिएका सम्पत्ति मुल्य खुलाइ सात दिनभित्र आम्दानी बाँधी लगत अद्यावधीक गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले असिम अटो पार्टसबाट रु ४००९३०।०० को मोटरसाइकल खरिद गरि भौ नं २।२०७८।७।२३ बाट सो रकम भुक्तानी दिएको पाइयो । उक्त मोटरसाइकल लेखापरीक्षण अवधि सम्म पालिकाको नाममा नामसारी भएको पाइएन । नियमवलीको व्यवस्था बमोजिम नामसारी गरी जिन्सी दाखिला भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु	४००,९३०
६९.२			असिम अटो पार्टसलाइ भौ नं २।२०७८।७।२३ बाट रकम रु ४००९३०।०० को भुक्तानी दिदा अग्रिम कर कट्टी गरेको पाइएन ।अत अग्रिम कर दाखिला भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु	५,३२२
७०			**ठेक्का सम्झौताः** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ५९ मा खररिद सम्झौता गर्ने निर्माण व्यावसायीले सम्झौता बमोजिम काम शुरु नगरेमा, काम शुरु गरी बिचैमा छाडेमा वा सम्झौता बमोजिम काम नगरेमा सार्वजनिक निकायले त्यस्तो सम्झौता जुनसुकै बखत अन्त्य गर्न सक्ने, सो काम वापत राखिएको पुरै जमानत जफत हुने र बाँकी काम पुरा गर्न जे जति रकम आवश्यक पर्छ सो रकम सम्झौता बमोजिम कार्य नगर्ने निर्माण व्यावसायीबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्ने व्वयस्था छ ।पालिकाले निम्नानुसारका निर्माण व्यावसायीसँग ठेक्का सम्झौता गरेकोमा काम शुरु गरेको पाइएन ।यसरी आर्थिक बर्षको तेश्रो चौमिसकमा ठेक्का सम्झौता गर्ने पदाधिकारीलाइ जिम्मेवार बनाइ नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम उक्त काम सम्पन्न गर्ने गराउनेतर्फ सम्बद्ध पक्षको ध्यान जानु पर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th>निर्माण व्यावसायी</th><th>काम</th><th>सम्झौता भएको मिति</th><th>सम्पन्न गर्नुपर्ने</th><th>सम्झौता अंक रु</th><th>पेश्की रु</th></tr>
<tr><td>तिला कर्णाली निर्माण सेवा</td><td>चन्दादेबीको तटबन्ध</td><td>२०७८।११।१०</td><td>२०७९।३।१०</td><td>२१०७२७४</td><td>८०००००</td></tr>
<tr><td>लोक एण्ड पवन निर्माण सेवा</td><td>देव मा बि को फिल्ड निर्माण</td><td>२०७८।११।२०</td><td>२०७९।३।१०</td><td>१८९१२००</td><td>६०००००</td></tr>
<tr><td>रितुराज निर्माण सेवा</td><td>तिरुवाधारा सिचाइ कुलो</td><td>२०७८।१२।२०</td><td>२०७९।३।१०</td><td>१८२९०१६</td><td>९०००००</td></tr>
<tr><td>मन्जु एण्ड रन्जु निर्माण सेवा</td><td>बन्चुगाड सिँचाइ कुलो</td><td>२०७८।११।२९</td><td>२०७९।३।१०</td><td>१७८२६२३</td><td>७१३०००</td></tr>
<tr><td>सुर्य निर्माण सेवा</td><td>हिमालयन मा बि</td><td>२०७८।११।२७</td><td>२०७९।३।१०</td><td>४४३३११२</td><td>१८०००००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>७१</td><td></td><td></td><td>सिमा भन्दा वढी सोझै खरीदः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३१(१) बमोजिम २० लाख रुपैयाँभन्दा बढी लागत अनुमान भएको मालसामान तथा निर्माण कार्य वोलपत्रको माध्यमवाट खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। नियम ९७ मा एक करोड रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको सामान्य प्रकृतिको निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिमार्फत गराउन सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रेड पाण्डा लघु जलविद्युत आयोजना निर्माण को लागि रु=४३१५०९१।९० को लागत अनुमान तयार गरेको पाइयो।उक्त आयोजना निर्माणको लागि सार्वजनिक सुचना समेत आह्वान नगरी प्रतिस्पर्धा बेगर सिधै व्यवसायिक कारोवार गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको रेड पाण्डा बहुउद्देश्यीय कृषि सहकारी संस्थासँग २०७८।१०।२७ मा रु.४८७६४३।५७ जनश्रमदानको</td><td>३,७८४,९३५</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>अशं राखी रु.३८२७३९८।३२ कार्यालयले भुक्तानी गर्ने गरी खरिद संम्झौता गरेको पाइयो । उक्त कार्य जटिल प्रकृतिको भएकोले सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गराउन नसकिने साथै विशेष आर्थिक लाभ तथा हितले गठन भएका व्यवसायिक कारोवार गर्ने सहकारी उपभोक्ता तथा लाभग्राही समुह समेत नहुनेहुँदा सो कार्यको लागि कुल कार्यसम्पन्न रकम रु.४२७२५६८।६६ मा जनश्रमदान रु.४८७६४३।५७ कट्टा गरी गरी भौ नं ६।२०७९।०३।२५ रु.३७८४९३५।०० भुक्तानी दिएको पाइयो।यसरी सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमाबलीको पालना नगरी प्रतिस्पर्धा वेगर सोझै खरिद गरि भुक्तानि दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रू.</td><td></td></tr>
<tr><td>७२</td><td></td><td></td><td>टुक्रा खरिदः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ मा एक आपूर्तिकर्ताबाट एक आर्थिक वर्षमा ५ लाख रुपैया सम्मको मालसमान सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । उपनियम १ मा यसरी खरिद गर्दा एक आर्थिक वर्षमा एउटै फर्म तथा व्यक्तिवाट सो सिमा भन्दा बढी खरिद गर्न नसकिने उल्लेख छ । यदि सो भन्दा बढी भएमा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८४ बमोजिम सिलबन्दी दरभाउपत्र तथा दफा ३१ बमोजिम खुल्ला बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्नुपर्नेमा पालिकाले एउटै आपूर्तिकर्ताबाट उल्लेखित सिमाभन्दा बढी खरिद गरेको नियमित नदेखिएको रु..
<table>
<tr><th>भौचर नं/मिति</th><th>आपूर्तिकर्ताको नाम</th><th>विजक नं/मिति</th><th>समानको नाम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>३७/२०७८।०८।०६</td><td rowspan="3">मिलन जनरल स्टोर्स एण्ड सप्लायर्स</td><td>४/२०७८।०८।०६</td><td>कार्यालय सामाग्री</td><td>३६०४७०।००</td></tr>
<tr><td>३६३/२०७९।०१।२५</td><td></td><td>कार्यालय सामाग्री</td><td>२२५५४८।००</td></tr>
<tr><td>३६४/२०७९।०१।२५</td><td>१९/२०७८।११।०३</td><td>कार्यालय सामाग्री</td><td>५०३७५३।००</td></tr>
</table></td><td>२,७३०,३०५</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table>
<tr><td>४३९/२०७९।०३।२४</td><td rowspan="2"></td><td>५४/२०७९।०३।२४</td><td>कार्यालय सामाग्री</td><td>९३११२०।००</td></tr>
<tr><td>५०४/२०७९।०३।३०</td><td>५५/२०७९।०३।२४</td><td>कार्यालय सामाग्री</td><td>७०९४१४।००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>७३</td><td></td><td></td><td>समैजा देखि कोटवाडा पदमार्गः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ (५) मा कुल भएको काम मध्ये मु अ कर, कन्टिन्जेन्सी र जनसहभागिताको अंश कट्टा गरेर भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले समैजा देखि कोटवाडा पदमार्ग निर्माणका लागि रु १८३७६१८।३२ लागत अनुमान तयार गरी २०७८।११।२ मा उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता भएको पाइयो । निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन अनुसार जम्मा भएको कामको भौचर नं १७।२०७९।३।३१ बाट रु १५७८८४०।७७ मध्ये उपभोक्ता समितको अंश रु ४०९६७७।४३, पेश्की फर्छ्यौट रु ५०००००।००, कन्टिन्जेन्सी रु ७३४४९ र कर रु १७४१ कट्टा गरी रु ५९३९७३।०० भुक्तानी दिनुपर्नेमा रु ६६७४२२।०० भुक्तानी दिएकोले बढी भुक्तानी दिएको असुल हुनुपर्ने रु</td><td>७२,४४९</td></tr>
<tr><td>७४</td><td></td><td></td><td>उपभोक्ता समितिको बिल तथा कार्य सम्पन्नः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने ब्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बरावर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा यकिन हुन</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			नसकिएको हुँदा प्राविधकले इन्जिनियरिङ नम्र्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।	
७५			**आयोजनाको ड्रइङ्ग, डिजाइन, नक्सा र लागत अनुमानः** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा दफा ४ बमोजिम सार्वजनिक निकायले खरिद गर्ने मालसमान, निर्माण कार्य लगायत सम्पूर्ण खरिदको स्पेसिफिकेशन, नक्सा डिजाइन सहितको सम्पूर्ण विवरण तयार पार्नुपर्दछ । साथै खरिद नियमावलीको नियम १० मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान अनुसूचि १ बमोजिमको ढाँचामा तयार पार्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस आर्थिक वर्षमा उपभोक्ता समिति मार्फत सम्पन्न गरेका निर्माण कार्यहरुको लागत अनुमान तयार गरेको भएतापनि सोको विस्तृत डिजाइन, नक्सा तथा ड्रइङ्ग तयार पारेको नदेखिएकोले उक्त कार्यमा सोहीनै परिमाणको कार्य गर्नुपर्ने वा नपर्ने कुरामा यकिन हुन सकिएन । साथै उक्त कार्यको कार्यसम्पन्न तोकिएको मापदण्ड र ढाँचामा भएको छ भनी सुनिश्चित हुन समेत सकिएन । पालिकाले गर्ने निर्माण कार्यमा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीका विद्यमान व्यवस्थाको पालना गर्नुपर्दछ । स्पेसिफिकेशन, नक्सा डिजाइन तयार नगरी निर्माण गरेका केही उदाहरणहरु निम्न छन् ।	

क्र.स.	आयोजनाको नाम	लागत अनुमान रु.
१	सलीडाडाँ तटबन्धन निर्माण पूर्वाधार विशेष कार्यक्रम	१२२२६५८।७८
२	ओडा ढल निकास आयोजना पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१०९७०६०।०३
३	गौरीबाडा देखि घट्टेखोला सडक मर्मत मूख्यमन्त्रि रोजगार	२१७९३०२।००
४	रेडपाण्डा लघु जलविद्युत आयोजना मुख्यमन्त्रि रोजगार	४३१५०४१।९०
५	स्वाध्य भवन निर्माण तथा घेराबार मूख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	२१३५१६५।५०
६	डिम्मर खोला खेलकुद मैदान निर्माण मूख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	१७१०२६२।००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>

७	महादेब मन्दिर निर्माण गाउँपालिका पुँजिगत	१३९०८३०।६५
८	महादेब पिको हाइड्रो पावर गाउँपालिका पुँजिगत	१६६६४१५।६२

</td><td></td></tr>
<tr><td>७६</td><td></td><td></td><td>

उपभोक्ता समितिलाई पेश्की:

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट निर्माण कार्य गराउँदा ३३ प्रतिशत सम्म जमानत लिई पेश्की दिन सक्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले उपभोक्ता समितिहरुलाई कुनै जमानत विना ३३ प्रतिशत सम्म पेश्की दिएको देखियो । यसरी उपभोक्ता समितिलाई कुनै जमानत विना ३३ प्रतिशत सम्म भन्दा बढी पेश्की दिदाँ उक्त कार्य सम्पन्न नभएमा वा कम सम्पन्न भएमा सो रकम असुली हुन नसक्ने तथा दुरुपयोग हुन सक्ने जोखिम तर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।

आयोजनाको नाम	कुल लागत अनुमान (जनश्रमदान बाहेक)	पेश्की दिएको रकम	पेश्की प्रतिशत
गौरावाडा देखी घट्टेखोला सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	१८५८४१४।००	७६०८००।००	४०।९४
रेडपाण्डा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	३८२७३९८।३२	२४०००००।००	६२।७१
स्वाथ्य भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	१७५९१००।००	८९७५००।००	५१।०२
महिला सहकारी भवन निर्माण	३७९३१३।५०	२०००००।००	५२।७३

</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table><tr><td>महादेव पिको हाइड्रो पावर निर्माण समिति</td><td>१५०००००।००</td><td>८०००००।००</td><td>५३।५३</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td>७७</td><td></td><td></td><td>

भेरिएसन आदेशः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११८(२)(क) कुनै निर्माण कार्यको डिजाइन, नक्सा तथा ड्रइङ्ग बदल्नु पर्ने भएमा वा नयाँ कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने भएमा अधिकार प्राप्त अधिकारी बाट प्राविधिक पुष्ट्याई सहित भेरिएसन आदेश जारी गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण गराएका देहायको कार्यमा लागत अनुमान भन्दा नयाँ कार्य सम्पन्न भएको भनि नापजाँच गरी भुक्तानी गरेको तर प्राविधिक पुष्ट्याई एवं भेरिएसन आदेश जारी भएको नदेखिएकोले उक्त निर्माण कार्यको लागि गरेको खर्चलाई नियमित मान्न नसकिएको रु

<table>
<tr><th>सि.न.</th><th>आयोजनाको नाम</th><th>कार्य को प्रकार</th><th>नापजाँच भएको जम्मा रकम</th><th>उपभोक्ताको अशं</th><th>कार्यालयको भुक्तानी रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td rowspan="3">१</td><td rowspan="3">त्रिवेणी मावि फिल्ड निर्माण</td><td>फलेक खरिद</td><td>२७५८०२।७५</td><td>३१४४२।५२</td><td>२४४३६०।२३</td><td rowspan="2">लागत अनुमानमा नै स्वीकृत नभएको आइटम थप गरी कार्य सम्पन्न भएको नापजाँच गरी भुक्तानी गरेको ।</td></tr>
<tr><td>डेक्स बेन्च</td><td>३०००००।००</td><td>३४२००।००</td><td>२६५८००।००</td></tr>
<tr><td>ढुवानी</td><td>४९१००।००</td><td>५५९७।४०</td><td>४३५०२।६०</td><td>दररेट विश्लेषणमा प्रत्येक आइटममा ढुवानीको अशं समावेश गरिसकेकोमा पुन ढुवानी समावेश गरेको</td></tr>
</table>
</td><td>१,७७६,८७७.९६</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

जम्मा					५५३६६२।२३	
२	सल्लीडाडा तटबन्धन निर्माण	ग्याविन बक्स खरिद	५८६६०।००	१५८०३।०४	४२८५६।९६	लागत अनुमानमा नै स्वीकृत नभएको आइटम थप गरी कार्य सम्पन्न भएको नापजाँच गरी भुक्तानी गरेको ।
		ग्याविन बक्समा ढुङ्गा भर्ने	९७०४८।००	२६१४४।७३	७०९०३।२७	
जम्मा					११३७६०	
३	ओडा ढल निकास उपभोक्ता समिति	माटो खन्ने काम	१४२०१।०४	२०१७।९७	१२१८३।०७	लागत अनुमानमा नै स्वीकृत नभएको आइटम थप गरी कार्य सम्पन्न भएको नापजाँच गरी भुक्तानी गरेको ।
		ढुङ्गाको सुख्खा गारो	५५५४९।४४	७८९३।५८	४७६५५।८६	
		ढुवानी	२००००।००	२८४२।००	१७१५८।००	दररेट विश्लेषणमा प्रत्येक आइटममा ढुवानीको अशं समावेश गरिसकेकोमा पुन ढुवानी समावेश गरेको
जम्मा					७७०२३।९३	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(तलको तालिका)	

४	स्वाथ्य भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	ढुवानी	४००००।००	८१०८।००	३१८९२।००	दररेट विश्लेषणमा प्रत्येक आइटममा ढुवानीको अशं समावेश गरिसकेकोमा पुन ढुवानी समावेश गरेको
५	डिम्बर खोला खेलकुद मैदान उपभोक्ता समिति	सुख्खा ढुङ्गाको ग्राहो	६१६१९३।७४	८२६९३।२०	५३३५००।७४	स्वीकृत लागत अनुमान भन्दा अत्यन्त वढी कार्य मापन तथा नापँ जाँच गरी भुक्तानी भएको ।
		व्याक फिलिङ्ग गर्ने काम	८१३१८।००	१०९१२।८७	७०४०६।००	
जम्मा					६०३९०६।७४	
६	महादेब मन्दिर निर्माण गाउँपालिका पूजिगत	सुख्खा ढुङ्गाको गारो १:६	४६२२३३।५०	६३४१८।४४	३९८८१५।०६	स्वीकृत लागत अनुमान भन्दा अत्यन्त वढी कार्य मापन तथा नापँ जाँच गरी भुक्तानी भएको ।
७	महिला सहकारी भवन निर्माण	ढुवानी	२००००।००	५७०२	१४२९८।००	दररेट विश्लेषणमा प्रत्येक आइटममा ढुवानीको अशं समावेश गरिसकेकोमा पुन ढुवानी समावेश गरेको

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table>
<tr><td>८</td><td>चाखा सिचाई कुलो निर्माण समिति</td><td>ढुवानी</td><td>२००००।०० </td><td>४५८८।००</td><td>१५४१२।०० </td><td>दररेट विश्लेषणमा प्रत्येक आइटममा ढुवानीको अशं समावेश गरिसकेकोमा पुन ढुवानी समावेश गरेको</td></tr>
<tr><td colspan="5">जम्मा</td><td>१७७६८७७।९६</td><td></td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>७८</td><td></td><td></td><td>लागत सहभागिताः

पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सो को भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्ने गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन् । अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>७९</td><td></td><td></td><td>सार्वजनिक परीक्षणः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवफदेहिता र पारदर्शिताको प्रबर्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८०</td><td></td><td></td><td>उपभोक्ता समितिलाई मु.अ.करः</td><td>६,८४८</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिदाँ मु.अ.कर कट्टा गरी बाकी रकममात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । भौचर नं १७७/२०७९।०३।३१ बाट महिला सहकारी भवन निर्माण उपभोक्ता समितिलाई भवन निर्माण गरेवापत रकम भुक्तानी गर्दा दररेट विश्लेषणमा २६ गेज सिजिआई जस्ता पाताको मु.अ.कर समावेश गरेको तर उपभोक्ता समितिले उक्त जस्ता पाता मु.अ.कर दर्ता नभएकाबाट खरिद गरेको विल संलग्न गरेकोले देहाय बमोजिमको मु.अ.कर उपभोक्ता समितिलाई बढी भुक्तानी भएकोले सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>समानको नाम</th><th>परिमाण</th><th>दररेट</th><th>जम्मा मूल्य (मु.अ.कर सहित)</th><th>मु.अ.कर</th></tr>
<tr><td>26 Gage CGI Sheet</td><td>५२।६५</td><td>९७५।०७</td><td>५१३३७।४४</td><td>५९०७।००</td></tr>
<tr><td>Plane sheet</td><td>९।७५</td><td>९२७।७६</td><td>९०४५।६६</td><td>१०४१।००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>८१</td><td></td><td></td><td>डोजर प्रयोग गरी मानिसको दररेटमा भुक्तानीः

सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग/अन्तिम तथा उपभोक्ता समितिको विल भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले उपभोक्ता समितिमार्फत निर्माण कार्य गराएका देहायका आयोजनाहरुमा मानिसको प्रयोग गर्ने गरी दररेटकायम गरी लागत अनुमान तयार पारी सोही बमोजिम भुक्तानी समेत दिएको छ । कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन साथ संलग्न गरेको तस्विर समेत विश्लेषण गर्दा माटो काट्ने काममा डोजर प्रयोग भएको देखिएको तर मानिसको दररेटमा भुक्तानी भएकोले सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु...
<table>
<tr><th>कामको विवरण</th><th>परिमाण (घनमिटर)</th><th>दर</th><th>रकम</th><th>मेशिनको दर</th><th>मेशिनले हुने रकम</th><th>उपभोक्ता समितिको अशं</th><th>बढी भुक्तानी</th></tr>
</table></td><td>५८६,८८३.४९</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>गौराबाडा देखी घट्टैखोला सडक मर्मत माटो खन्ने काम मुख्यमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम</td><td>१५३९।००</td><td>५७६।८०</td><td>८८७६९५।२०</td><td>८३।५६</td><td>१२८५९८।८४</td><td>१७२२१२।८७</td><td>५८६८८३।४९</td></tr>
<tr><td colspan="7">जम्मा</td><td>५८६८८३।४९</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>८२</td><td></td><td></td><td>
उपभोक्ता समितिमार्फत जटिल प्रकृतिको कार्यः
सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४४ मा उपभोक्ता समितिबाट निर्माण कार्य गराउदा वा सो सम्बन्धी सेवा प्राप्त गर्दा मितव्यिता, गुणस्तरीयता वा दिगोपना कायम हुने भएमा वा परियोजनाको मूख्य उद्देश्यनै रोजगारी सृजना गर्ने वा लाभग्राही समुहलाई सहभागी गराउने भएमा यस्ता समुहबाट कार्य गराउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा एक करोड रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य सोही स्थानमा बसोवास गर्ने वासिन्दा निर्माण कार्यको उपभोग गर्ने समुदाय मात्र रहेको उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट गराउन सकिने तथा यसै नियमको उपनियम ३(घ) मा सम्पन्न निर्माण कार्यको मर्मत सम्भमर तथा सञ्चालन उपभोक्ता समिति मार्फत गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाले निम्न कार्यहरु लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको छ । यस्ता कार्यहरु हुनै सिमित उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले मात्र उपभोग गर्ने सेवा नभएको तथा यसको मर्मत सम्भार र सञ्चालन समेत उपभोक्ता समितिले नगर्ने तथा जटिल प्रकृतिको कार्य समेत भएकोले यस्ता कार्यहरु सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिमको प्रतिस्पर्धात्मक प्रकृया अवलम्बन गरी खरिद गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।
<table>
<tr><td>भौचर नं/मिति</td><td>आयोजनाको नाम</td><td>कुल कार्य सम्पन्न</td><td>उपभोक्ता समितिको अशं</td><td>भुक्तानी रकम</td><td>कैफियत</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>६/२०७९।०३।२५</td><td>स्वाथ्य भवन निर्माण</td><td>१८५५०२३।९७</td><td>३७६०६५।४९</td><td>१४७८९५८।४८</td><td>मुख्यमन्त्रि रोजगार</td></tr>
<tr><td>४१/२०७८।१२।२३</td><td>महिला सहकारी भवन निर्माण</td><td>४८३५०३।१९</td><td>१३७८४९।०३</td><td>३४५६५४।१५</td><td>गाउँपालिका पूजिगत</td></tr>
<tr><td>१५३/२०७९।०३।३१</td><td>महादेव पिको हाइड्रोपावर</td><td>१५१९१७१।०६</td><td>२११९९९।७७</td><td>१३०७१७१।२९</td><td>गाउँपालिका पूजिगत</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>८३</td><td></td><td></td><td>हेभी ईक्विपमेन्ट प्रयोगः

सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को उपनियम ९मा उपभोक्ता समितिवाट संञ्चालित निर्माण कार्यमा लोडर, एक्साभेटर, रोलर, डोजर जस्ता हेभी ईक्विपमेन्ट प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ ।उपभोक्ता समितले निर्माण गरीएका सडकहरू खन्ने कामको विल पेश गर्दा निर्माण व्यवसायीबाट एक्साभेटर तथा डोजर भाडामा लिएको देखाई मुल्य अभिवृद्धि कर विजक पेश गर्ने गरेको र कार्यालयले विल भुक्तानी गरेको पाईयो ।कानुन अनुसार उपभोक्ताको कार्यमा निर्माण व्यवसायीलाई संलग्न गर्न नमिल्नेमा उपभोक्ता समितिले सवै कार्यमा एक्साभेटरको प्रयोग देखाई निर्माण व्यवसायीको बिल पेश गरी भुक्तानी लिएको कानुन सम्मत देखिदैन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८४</td><td></td><td></td><td>बढी भुक्तानीः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२४ मा सार्वजनिक निकायले खरिद गर्ने निर्माण कार्यको नापँजाँच गरी नापी विलको आधारमा रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निर्माण कार्य गराएका देहायका उपभोक्तासमितिलाई नापँजाँच गरेको रकम भन्दा बढी रकम भुक्तानी गरेकोले सो रकम असुल गर्नुपर्ने
<table>
<tr><td>समितिको नाम</td><td>कार्यसम्पन्न रकम</td><td>उपभोक्ता समितिको अशं</td><td>भुक्तानी हुनुपर्ने रकम</td><td>भौचर नं</td><td>भुक्तानी रकम</td><td>बढी भुक्तानी</td></tr>
</table>
</td><td>१७६,१९५</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>महादेव पिको हाइड्रो पावर समिति</td><td>१५१९१७१।००</td><td>२११९९९।७७</td><td>१३०७१७१।२९</td><td>१५३/३।०६</td><td>१४३३३६७।००</td><td>१२६१९५।७१</td></tr>
<tr><td>स्वाथ्य चौकी प्रतिक्षालय भवन निर्माण</td><td>४०१४७२।१५</td><td>११७९०५।४३</td><td>२८३५६६।७२</td><td>१४९/३।२४</td><td>३३३५६७।००</td><td>५००००।००</td></tr>
<tr><td colspan="6">जम्मा</td><td>१७६१९५।</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>८५</td><td></td><td></td><td>
ब्याज सहित पेश्की फर्छ्यौटः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११३ (६) मा निर्माण व्यावसायीले सम्झौता बमोजिमको काम उल्लेखित समयभित्र सम्पन्न नगरी पेश्की फर्छ्यौट हुन नसकेमा बैक जमानतको रकम सम्बन्धित बैंकबाट प्राप्त गरी सोमा १० प्रतिशतका दरले व्याज समेत असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले सालवसाली प्रकृतिका ठेक्का सम्झौता गरी देहायका निर्माण व्यावसायीलाइ पेश्की दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधी सम्म कुनै पनि काम नगरी पेश्की बाँकी रहेको पाइयो। अतः नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम पेश्की रकममा १० प्रतिशत ब्याज सहित पेश्की असुल गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><th>भौ नं । मिति</th><th>निर्माण व्यावसायी</th><th>काम</th><th>सम्झौता भएको मिति</th><th>सम्पन्न गर्नुपर्ने</th><th>सम्झौता अंक रु</th><th>पेश्की रु</th><th>व्याज रु</th><th>जम्मा रु</th></tr>
<tr><td>१९।०७८।११।१५</td><td>तिला कर्णाली निर्माण सेवा</td><td>चन्दादेबी को तटबन्ध</td><td>२०७८।११।१०</td><td>२०७९।३।१०</td><td>२१०७२७४</td><td>८०००००</td><td>४००००</td><td>८४००००</td></tr>
</table>
</td><td>५,०१५,६५०</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>९।२०७९।३।७</td><td>लोक एण्ड पवन निर्माण सेवा</td><td>देव मा बि को फिल्ड निर्माण</td><td>२०७८।११।२०</td><td>२०७९।३।१०</td><td>१८९१२००</td><td>६०००००</td><td>१००००</td><td>६१००००</td></tr>
<tr><td>७।२०७९।२।१२</td><td>रितुराज निर्माण सेवा</td><td>तिरुवाधारा सिचाइ कुलो</td><td>२०७८।१२।२०</td><td>२०७९।३।१०</td><td>१८२९०१६</td><td>९०००००</td><td>२७०००</td><td>९२७०००</td></tr>
<tr><td>२०।२०७८।११।२९</td><td>मन्जु एण्ड रन्जु निर्माण सेवा</td><td>बन्चुगाड सिँचाइ कुलो</td><td>२०७८।११।२९</td><td>२०७९।३।१०</td><td>१७८२६२३</td><td>७१३०००</td><td>३५६५०</td><td>७४८६५०</td></tr>
<tr><td>२६।२०७८।११।२८</td><td>सुर्य निर्माण सेवा</td><td>हिमालयन मा बि</td><td>२०७८।११।२७</td><td>२०७९।३।१०</td><td>४४३३११२</td><td>१८०००००</td><td>९००००</td><td>१८९००००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>८६</td><td></td><td></td><td>धरौटी तथा विमा फिर्ताः

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ६६ मा धरौटी खाताबाट धरौटी रकम फिर्ता गर्नुपर्ने तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२४ बमोजिम धरौटी रकम फिर्ता गर्दा कर कार्यालयबाट मू.अ.कर समायोजनको विवरण पेश गरेपश्चात मात्र सो रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले रञ्जु एण्ड मञ्जु निर्माण सेवाको अघिल्लो वर्षको निर्माण कार्य सम्पन्न भएपश्चातको धरौटी रकम रु.१८९७५९।०० सोही व्यक्तिको नाममा रहेको धरौटी खाताबाट फिर्ता गर्नुपर्नेमा विनियोजन खाताबाट फिर्ता गरेको साथै विमाको प्रमाण पेश नगरी विमा वापत रु.४००००।०० भौचर नं ४८१/२०७९।०३।२७ बाट भुक्तानी गरेकोले सो धरौटी सदरस्याहा गर्नुपर्ने तथा विमाको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने तथा मु.अ.कर समायोजन समेत पेश गर्नुपर्ने रु</td><td>२२९,७५९</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>८७</td><td></td><td></td><td>सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम(गापा चालू)

सुरक्षीत नागरिक आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५ बमोजिम खरमुक्त छानको लागि गाउँपालिकाले आफ्नो साझेदारी स्वरुप शान्ति स्टोर एण्ड सप्लायर्स विजक नै ६४/२०७८।०६।०१ बाट जस्तापाता तथा अन्य सामाग्री खरिद गरी भुक्तानी गरेको छ । उक्त कार्यविधि बमोजिम कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पाप्त भएपछिमात्र रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने, भुक्तानी पाउनेको नागरिकता तथा लालपूर्जाको प्रतिलिपि संलग्न गर्नुपर्नेमा पालिकाले नागरिकता तथा लालपूर्जाको प्रतिलिपि संलग्न छैन भने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन समेत संलग्नगरेको छैन् भने सम्बन्धित लाभग्राहीको वैक खातामा रकम जम्मा गर्नुपर्ने सिधै पालिकाले सामाग्री खरिद गरी अनुदान दिएकोले यस्ता कार्यहरु कार्यविधिको व्यवस्था बमोजिम गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८८</td><td></td><td></td><td>व्यवसायिक फर्मलाई अनुदानः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा संघिय सरकारबाट प्राप्त अनुदानलाई पुन अनुदानको रुपमा वितरण गर्ने व्यवस्था रहेको देखिदैन् । साथै सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम नाफा आर्जन गर्ने उद्देश्यले स्थापित संस्थाबाट प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाबाट मालसामान, निर्माण कार्य तथा अन्य सेवा खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ भने अनुदान दिने सम्बन्धी कुनै व्यवस्था रहेको छैन् । यसरी कृषि फर्मलाई अनुदान दिन गाउँ सभावाट पनि कुनै कानून निर्माण भएको पाइएन ।यसरी प्रचलित कानून विपरीत व्यवसायिक फर्म तथा सहकारीलाई कृषि कार्यक्रमको नाममा अनुदान दिनु प्रचलित कानून विपरित भएकोले सो रकम असुल गर्नुपर्ने

<table>
<tr><th>भौचर नं /मिति</th><th>व्यवसायिक फर्मको नाम</th><th>रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>५३४/२०७९।०३।३१</td><td>शान्ति फलफुल तथा तरकारी खेती</td><td>१०००००।००</td><td>कृषि फर्मलाई अनुदान भनी रकम वितरण गरेको ।</td></tr>
</table></td><td>६५०,०००</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table>
<tr><td>३२७/२०७९।०३।३१</td><td>हाम्रो मातृभूमि सहकारी संस्था</td><td>२५००००।००</td><td>ओखर तथा स्याउका ४८० वटा विरुवा वितरणको लागि पेश्की दिई फछ्यौट गरेको तर उक्त विरुवा कहाँ कसले प्राप्त गरे सोको अभिलेख संलग्न नरहको ।</td></tr>
<tr><td>३२८/२०७९।०३।३१</td><td>वलिदान बहुआयमिक बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था</td><td>३०००००।००</td><td>टिमुरका बुट्टा वितरण कार्यक्रमको लागि ६० प्रति विरुवा खरिद गरेको प्रमाण शाखी पेश्की फछ्यौट गरेको तर विवरण संलग्न छैन् ।</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>८९</td><td></td><td></td><td>कृषि समानिकरण कार्यक्रम पेश्की फछ्यौटः

पालिकाले कृषि समानिकरण कार्यक्रमको लागि कार्तिके सिकर्मिलाई दिएको रु.९०००००।०० पेश्की भौचर नं १८३/२०७९।०३।३१ बाट फछ्यौट गरी भौचर नं १८३/२०७९।०३।३१(म्यानुअल) बाट थप रु.५०००००।०० भुक्तानी गरेकोमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन् :
लागत अनुमान विना सोझै खरिदः सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४ मा सार्वजनिक खरिदको विवरण तयार पार्नुपर्ने, दफा ५ मा लागत अनुमान तयार पारी स्वीकृत गर्नुपर्ने तथा नियमावलीको नियम ९ मा मालसामनको लागत अनुमान तयार पारी सोको आधारमा मात्र खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै नियमावलीको नियम ८५ मा ५ लाख रुपैया सम्मको मालसामान सोझै खरिद गर्न सकिने, नियम ८४ मा २० लाख रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कुनै लागत अनुमान तथा प्रतिस्पर्धाविनानै न्यू कनक सुन्दरी फलफुल नर्सरी तथा प्रशोधन केन्द्रको विल नं १९/२०७८।१०।०४ बाट रु.९००७५०।०० बराबरका १२०१० थान स्याउका वेर्ना तथा अनुपम भेट सेन्टरको ८४/२०७९।०३।०१ बाट रु.१५००४०।०० विभिन्न प्रकारका कृषि सामाग्री एवं यमन ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्सको ४८८।२०७९।०३।०५ बाट रु.३००२९७।५ को टनेल खरिद गरी जम्मा रु.१३५१०८७।५० कृषि समानीकरण कार्यक्रमको लागि भुक्तानी गरेको छ भने यसरी खरिद गरेका टनेल तथा वेर्ना कुनै माग तथा कृषकको परिचय खुल्ने कागजात</td><td>१,३५१,०८७.५</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>विना भरपाई गरी वितरण गरेको छ । यसरी सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट खरिद गर्नुपर्नेमा सोझै खरिद गरेकोले नियमित गर्नुपर्ने रु.</td><td></td></tr>
<tr><td>९०</td><td></td><td></td><td>पेश्की फछ्यौटः

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को दफा ४७ मा विवरण खुलाएर पेश्की दिनुपर्ने, नियम तथा उपनियम ३ मा उक्त कार्यसँग सम्बन्धित विल भौचर तथा भरपाई कार्यसमाप्त भएको १५ दिनभित्र पेश गरी पेश्की फछ्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीले विभिन्न मितिमा लगेको पेश्की कुनै पनि कार्य सम्पन्न गरेको प्रमाण विनानै निम्न गोश्वरा भौचरबाट फछ्यौट भएको भनि पेश्की फछ्यौटको लेखा कायम गरेकोले सो पेश्की रकममा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ बमोजिमको व्याज समेत गणना गरी असुल गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><td>भौचर नं/ मिति</td><td>फछ्यौट गर्नेको नाम</td><td>रकम</td></tr>
<tr><td>३३९/२०७९।०३।३१</td><td>दल बहादुर बुढा</td><td>१५००००।००</td></tr>
<tr><td>३४०/२०७९।०३।३१</td><td>दल बहादुर बुढा</td><td>१५००००।००</td></tr>
<tr><td>३४४/२०७९।०३।३१</td><td>इन्द्र राज आचार्य</td><td>१०००००।००</td></tr>
<tr><td>३४३/२०७९।०३।३१</td><td>भावसैनी मन्दिर निर्माण उपभोक्ता समिति</td><td>२५००००।००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>६५००००।००</td></tr>
</table></td><td>६५०,०००</td></tr>
<tr><td>९१</td><td></td><td></td><td>पेश्की बाकीको विवरण</td><td></td></tr>
<tr><td>९१.१</td><td></td><td></td><td>कर्मचारी पेश्कीः आर्थिक कार्यबिधि तथा बित्तीय उत्तरदयीत्व नियमावली २०७७ को नियम ४७ (४) मा काम सम्पन्न भएको पन्ध्र दिनभित्र आफुले सम्पन्न गरेको काम सम्बन्धमा खर्च प्रमाणित गर्ने बिल भरपाइ कागजात सहित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था</td><td>३५०,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार तपशिलका कर्मचारीलाइ पेश्की दिएकोमा आर्थिक बर्षको अन्तसम्म फर्छ्यौट भएको पाइएन । नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम पश्की फर्छ्यौट हुनुपर्ने रु	
९१. २			उपभोक्ता समितिको पेश्की सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ -५_ मा सार्वजनिक निकायले अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्न अगावै फर्छ्यौट गरि सक्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले सालवसाली प्रकृतिका निर्माण कार्यका लागि उपभोक्ता समितलाइ दिएको पेश्की आर्थिक बर्षको अन्तसम्म फर्छ्यौट भएको नपाइएकोले प्रचलित नियमानुसार व्याज समेत गणना गरी असुल फर्छ्यौट गर्नुपर्ने रु	३,८००,०००

कर्मचारीको नाम	पद	प्रयोजन	रकम रु
दल बहादुर बुढा	शिक्षा अधिकृत	परिक्षा संचालन	१५००००।००
हंश बहादुर शाही	कर्मचारी	कर्मचारी पारिश्रमिक	२०००००।००

मिति	उपभोक्ता समिति	कामको विवरण	रकम रु
२०७८।११।१८	भगार खोला बाटो मर्मत उ स	भगार खोला बाटो मर्मत	१५००००।००
२०७८।११।२८	चौराधारा माथिको पहिरो रोकथाम उ स	चौराधारा माथिको पहिरो रोकथाम	३०००००।००
२०७८।१२।१३	ठाडा घो वा निर्माण उपभोक्ता समिति	ठाडा घो वा पर्खाल निर्माण	३०००००।००
२०७८।१२।१३	सिमधारा निर्माण उ स	सिमधारा निर्माण	१५००००।००
२०७८।१२।१३	पन्चदेवल आ बि फिल्ड निर्माण उ स	पन्चदेवल आ बि फिल्ड निर्माण	५००००।००
२०७८।१२।१३	उनिचौर पोदारी निर्माण उ स	उनिचौर पोदारी निर्माण	३०००००।००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

२०७८।१२।१३	सिम्पाटा खानेपनी निर्माण उ स	सिम्पाटा खानेपनी निर्माण	३०००००।००
२०७८।१२।१८	मेहेले खानेपानी उ स	मेहेले खानेपानी निर्माण	२०००००।००
२०७८।१२।२२	गौतलवाडा हुदै देब मा बि निर्माण उ स	गौतलवाडा हुदै देब मा बि निर्माण	१५००००।००
२०७८।१२।२२	ठुलाघर साझा भवन निर्माण उ स	ठुलाघर साझा भवन निर्माण	२०००००।००
२०७८।१२।२२	दलित टोल बालबाटिका केन्द्र फिल्ड उ स	दलित टोल बालबाटिका केन्द्र निर्माण	२०००००।००
२०७८।१२।२२	राउत टोखा खा पा निर्माण उ स	राउत टोखा खा पा निर्माण	१५००००।००
२०७८।१२।२२	६ नं वडा कार्यालय पर्खाल निर्माण उ स	६ नं वडा कार्यालय पर्खाल निर्माण	१५००००।००
२०७८।१२।२२	सिम दलितटोल खानेपानी मर्मत उ स	सिम दलितटोल खानेपानी मर्मत	१०००००।००
२०७८।१२।२५	कतमपुर पह्मघाट सडक निर्माण उ स	कतमपुर पह्मघाट सडक निर्माण	८०००००।००
२०७९।१।१५	भैनेरी बटो मर्मत उ स	भैनेरी बटो मर्मत	१०००००।००
२०७९।१।१५	पाँखा ढुंगा फिल्ड निर्माण उ स	पाँखा ढुंगा फिल्ड निर्माण	१०००००।००
२०७९।१।१५	पानीघर खानपानी उ स	पानीघर खानपानी उ स	१०००००।००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९१.३			संस्थागत पेश्की	४००,०००

मिति	संस्थाको नाम	कामको विवरण	रकम रु
२०७९।३।६	तिला नमुना माध्यामिक बिद्यालय	खानेपानी सरसफाइ महिला सम्बन्धि	४०००००।००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९२			**जोखिममा रहेको पेश्की:** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११३ (३) मा पेश्की दिँदा पेश्की खाम्ने गरी र सम्झौता बमोजिम काम नगरेमा तत्काल निकायलाइ भुक्तानी गर्ने गरी बाणिज्य बैंकबाट जारी बैंक जमानत लिइ पेश्की दिनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले देहायका निर्माण व्यावसायीसँग सालवसाली प्रकृतिका ठेक्का सम्झौता गरेकोमा निर्माण व्यावसायीले काम गरेको पाइएन । साथै पेश्कीको सुरक्षण स्वरुप जारी देहायका बैंक जमानतको म्याद समेत समाप्त भइसकेको अवस्थामा पेश्की फर्छ्यौट भएको पाइएन । एकातिर पेश्की जमानतको म्याद समाप्त भइ सकेको र अर्कोतर्फ सालवसाली प्रकृतिका काम भएकोले तत्काल पेश्की फर्छ्यौट गर्नेतर्फ पालिकाले बिशेष ध्यान दिनु पर्दछ ।	

निर्माण व्यावसायी	कामको विवरण	पेश्की रकम	बैंक जमानत जारी गर्ने बैंक	जमानतको अवधी	रकम रु
तिला कर्णाली निर्माण सेवा	चन्दादेबीको तटबन्ध	८०००००	सानिमा बैंक ली	20 May 2022	८०००००
लोक एण्ड पवन निर्माण सेवा	देव मा बि को फिल्ड निर्माण	६०००००	राष्टिय बाणिज्य बैंक ली	२०७९।५।३०	६०००००
रितुराज निर्माण सेवा	तिरुवाधारा सिचाइ कुलो	९०००००	कृषि बिकास बैंक ली	२०७९।३।३०	९०००००
मन्जु एण्ड रन्जु निर्माण सेवा	बन्चुगाड सिँचाइ कुलो	७१३०००	कृषि बिकास बैंक ली	२०७९।३।३०	७१३०००
सुर्य निर्माण सेवा	हिमालयन मा बि	१८०००००	कृषि बिकास बैंक ली	२०७९।५।२५	१८०००००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९३			अनुगमन र सम्परीक्षण स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्यौंट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही ऐनको दफा ८४ (२) (घ) मा बेरुजू फछ्यौंट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । पालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा सम्परीक्षणको लागि अनुरोध भै नआएकोले सम्परीक्षणको गरिएको छैन।	